

الرَّحْمَنُ - عَلَّمَ الْقُرْآنَ

تَعْلِيمُ الْقُرْآنِ

သင်္ကေတလိပ္ပာရ်အာဇာနည်

وَسَّاءُ الْقُرْآنِ

MS
MEDIA SMART
207-37 st, Yangon

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ပထမပိုင်း

သင်ခန်းစာ (၁)

حُرُوفُ هَجَائِيَّةٌ

ဗျည်းအက္ခရာများ

အက္ခရာများ၏ အမည်	အက္ခရာများ	အက္ခရာများ၏ အမည်	အက္ခရာများ
طَا	ط	أَلِفٌ	ا
ظَا	ظ	بَا	ب
عَيْنٌ	ع	تَا	ت
غَيْنٌ	غ	ثَا	ث
فَا	ف	جِيمٌ	ج
قَافٌ	ق	حَاءٌ	ح
كَافٌ	ك	خَاءٌ	خ
لَامٌ	ل	دَالٌ	د
مِيمٌ	م	ذَالٌ	ذ
نُونٌ	ن	رَا	ر
وَاوٌ	و	زَا	ز
هَاءٌ	ه	سَيْنٌ	س
هَمْزَةٌ	ء	شَيْنٌ	ش
يَاءٌ	ي	صَادٌ	ص
		ضَادٌ	ض

သင်ခန်းစာ(၂)

(مَخْرَجُ)

مَخْرَجُ ဆိုသည်မှာ - အကွရာများ ထွက်ပေါ်တဲ့ နေရာကို ခေါ်ပါသည်။
အကွရာများ ထွက်ပေါ်တဲ့ နေရာ (၁၇) ခုရှိပါသည်။

မခံရရှိရန်များ၏အကြောင်းကို မဖတ်မီအလျှင် အောက်ပါ အသုံးအနှုန်းများကို ကျက်မှတ်ထားရှိရန် အရေးကြီးပါသည်။

يَاءٌ مُتَحَرِّكٌ ဆိုသည်မှာ - ဇေရ်-ဇေရ်-ပေးရှိရှိသော(ယား)ကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - $ي . ي . ي$

يَاءٌ ဆိုသည်မှာ - ကိုယ်တိုင် ဂျဇမ်ထားရှိပြီး ညာဘက်၌ ဇေရ်ရှိသော (ယား)ကိုခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - $يَ وَالصَّيْفُ$ ရှိ (ယား) ဤယားနှစ်မျိုးကို (يَاءٌ مُتَحَرِّكٌ နှင့် يَاءٌ لَيِّنٌ) ကို $يَاءٌ غَيْرُ مَدَّةٍ$ ဟု ခေါ်ပါသည်။

يَاءٌ မَدَّةٌ ဆိုသည်မှာ - ကိုယ်တိုင် ဂျဇမ်ထားရှိပြီး ညာဘက်၌ ဇေရ်ရှိသော (ယား)ကိုခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - $يَ نَسْتَعِينُ$ ရှိ (ယား)

يَاءٌ مُتَحَرِّكٌ ဆိုသည်မှာ - ဇေရ် - ဇေရ် - ပေးရှိရှိသော (ဝေါင်)ကိုခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - $و . و . و$

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّحْمَنُ - عَلَّمَ الْقُرْآنَ - خَلَقَ الْإِنْسَانَ

အနန္တဂုဏ်တော်ရှင်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို သင်ကြား
ပို့ချတော်မူခဲ့၏။ အင်စာန်လူသားအားဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့၏။ (စူရဟ်ရဟ်မာန်)

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို သင်ကြားပို့ချခြင်းနှင့် သင်ယူဆည်း
ပူးခြင်းသည် အမွန်မြတ်ဆုံးသော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ထိုနည်းအတူ

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို သင်ကြားပို့ချသူနှင့် သင်ယူဆည်းပူးသူတို့
သည် လည်းအမွန်မြတ် ဆုံးသော သူများပင် ဖြစ်ကြသည်။

ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်၌ တမန်တော်မြတ် (ﷺ) က အဗူဟုရိုင်ရဟ်
(رضي الله عنه) သာဝကကြီးအား အမိန့်ရှိသည်မှာ -

يا ابا هريرة تعلم القرآن وعلمه الناس ولا تزال كذلك حتى
ياتيك الموت فان اتاك الموت وانت كذلك حجت الملائكة
على قبرك كما يجح المؤمنون الى بيت الله الحرام

အို- အဗူဟုရိုင်ရဟ် အသင်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို
မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သင်ယူ ဆည်းပူးပါ။ ထို့ပြင် အခြားသူတို့အားလည်း
သင်ကြားပို့ချပေးပါ။ ၎င်းပြင် အသင်သည် ဤလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ခု၌
ကွယ်လွန် သေဆုံးမည့်အချိန်တိုင်မွေ့လျော်လျက်နေပါ။ အကြောင်းမှာ
အကယ်၍ အသင်ဤကဲ့သို့ မွေ့လျော်လျက် ရှိနေစဉ် အသင့်ထံ (မောက်
(တ)သေခြင်းတရား ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်ရှိသော် မလာအိကဟ်ကောင်း
ကင်တမန်များသည် (မွတ်စ်လင်မ်များ ကအ်ဗဟ်ကျောင်းတော်သို့သွား

ရောက် ဟင်္ဂျပြုသကဲ့သို့။) သင်၏ ကဗန်သို့ လာရောက်၍ ဟင်္ဂျပြုကြပေမည်။ (ဇေယျာရသ် ပြုကြပေမည်)။

အခြားဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်၌ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်း သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်းဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်နှင့် ဆက်သွယ်မှုထားရှိခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ဆက်သွယ်မှုထားရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးသောသူအားအလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည် ချစ်ခင်မြတ်နိုးတော်မူသည်။

အဟ်လွလ်ကုရ်အာန် - ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၌ မွေ့လျော်နေသူများသည် 'اَللّٰهُ وَخَصَّتْ' အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အထူးအချစ်တော်များ ဖြစ်ကြသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော်၏သားစဉ် မြေးဆက်အဆက်ဆက်အား ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို သင်ယူဆည်းပူးသူ၊ သင်ကြားပို့ချသူများ အဖြစ်နောက်ဆုံး အချိန်ထိ ကဘူလ် ပြုလက်ခံတော်မူပါ။ ၎င်းပြင်ထိုအဖြစ်နှင့်ပင်ကွယ်လွန် သေဆုံးနိုင်သည့် သောင်ဖီးက်စွမ်းအားကိုချီးမြှင့်ပေးသနားတော်မူပါ။

*****

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي هَٰذِهِ نَبِيًّا ۚ فَرَأَىٰ لَهُ الْفُتُورَ ۖ فَلَمْ يَقُمْ بِالنَّبِيَّةِ ۚ فَاذْكُرُوا الْفُتُورَ ۚ
 သော(ဝေါင်)ကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - 'خَوْفٌ' ရှိ (ဝေါင်)
 ဤဝေါင်နှစ်မျိုးကို (وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِئِكَةِ)ကို 'وَإِذْ'နှင့် 'قَالَ' ဟု
 ခေါ်ပါသည်။

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي هَٰذِهِ نَبِيًّا ۚ
 ပေးရှိသော(ဝေါင်)ကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - 'جَوْعٌ' ရှိ(ဝေါင်)

*****

အက္ခရာများထွက်ပေါ်တဲ့နေရာ(၁၇)ခုမှာ-

أَقْصَىٰ حَلْقُ (၁) مَخْرَجٌ လည်ချောင်း၏ အောက်ဆုံး အပိုင်း -

ဤနေရာမှ အက္ခရာနှစ်ခု 'هَمْزٌ' နှင့် 'هَاءٌ' တို့ထွက် ပေါ်သည်။

وَسَطُ حَلْقُ (၂) مَخْرَجٌ လည်ချောင်း၏ အလယ်ပိုင်း -

ဤနေရာမှ 'عَيْنٌ' နှင့် 'حَاءٌ' တို့ထွက်ပေါ်သည်။

أَدْنَىٰ حَلْقُ (၃) مَخْرَجٌ လည်ချောင်း၏ အစပိုင်း -

ဤနေရာမှ 'غَيْنٌ' နှင့် 'خَاءٌ' တို့ထွက်ပေါ်သည်။

အထက်ပါ အက္ခရာ (၆)လုံးကို 'حُرُوفِ حَلْقِي' ဟုခေါ်သည်။

لُغَاةُ (၄) مَخْرَجٌ လျှာ၏ အဆုံးပိုင်းနှင့် ငှင်း၏ အပေါ်ရှိအာခေါင် -

ဤအစိတ်အပိုင်းနှစ်ခုထဲ၌ 'قَافٌ' အက္ခရာထွက်ပေါ်သည်။

لُغَاةُ (၅) مَخْرَجٌ ပါးစပ်ဘက်(အပြင်ဘက်)ရှိလျှာ၏ အဆုံးပိုင်းနှင့် ငှင်း၏အ
 ပေါ်ရှိအာခေါင်-

ဤအစိတ်အပိုင်းနှစ်ခုထဲ၌ 'كَافٌ' အက္ခရာထွက်ပေါ်သည်။

(၆) مَخْرَجُ လျှာ၏အလယ်နှင့် ၎င်း၏အပေါ်ရှိအာခေါင်-

شَيْنٌ . جِمٌّ . အစိတ်အပိုင်းနှစ်ခုထိခြင်းဖြင့် အကွာရာသုံးခု
يَاءٌ غَيْرُ مَدٍّ တို့ထွက်ပေါ်သည်။

يَاءٌ مُتَحَرِّكٌ - ဆိုသည်မှာ (ဇေရ်-ဇေရ်-ပေးရှိရှိသောယား)
နှင့် يَاءٌ لَيِّنٌ (ကိုယ်တိုင် ဂျဇမ်ထားရှိပြီးညာဘက်၌ ဇေရ်ရှိသော
ယား) တို့ကိုခေါ်ပါသည်။

ရှေ့တွင်လာမည့် مَخْرَجُ များသည် သွားများနှင့်သက်ဆိုင်နေသည့်
အတွက်သွားများ၏ အမည်တို့ကို ကျက်မှတ်ထားရှိရန်အရေး ကြီးပါသည်။

လူသား၏ပါးစပ်တွင် အများအားဖြင့်သွား(၃၂)ချောင်းရှိပါသည်။

၁။ ရှေ့တည့်တည့်မှအပေါ်အောက် သွားကြီးလေးချောင်းကို ثَنَائِيَا
ဟုခေါ်ပါသည်။

(က) ရှေ့တည့်တည့်မှ အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်းကို ثَنَائِيَا عُلْيَا ဟု
ခေါ်ပါသည်။

(ခ) ရှေ့တည့်တည့်မှအောက်သွားကြီးနှစ်ချောင်းကို ثَنَائِيَا سُفْلَى
ဟုခေါ်ပါသည်။

၂။ ဆနာယာ အပေါ်အောက် ရှေ့သွားကြီးလေးချောင်းနှင့် ပူးကပ်လျက်
ရှိသောအထက်အောက်ဘယ်နှင့် ညာရှိသွားလေးချောင်းကို
ثَبَائِيَا ဟုခေါ်ပါသည်။

၃။ ရဗာအိယားသ် သွားများနှင့် ပူးကပ်လျက်ရှိသော အထက်အောက်

ဘယ်နှင့်ညာအစွယ်သွားလေးချောင်းကို **أَنْيَاب** ဟုခေါ်သည်။

၄။ အန်ယားဘ် အစွယ်သွား လေးချောင်းနှင့် ပူးကပ်လျက်ရှိသော အထက်

အောက် ဘယ်နှင့် ညာ အံစသွား လေးချောင်းကို **ضَوَاحِك** ဟုခေါ်သည်။

၅။ ဒွဝါဟစ်က် အံစသွားလေးချောင်းနှင့် ပူးကပ်လျက်ရှိသော အထက်

အောက်ဘယ်နှင့်ညာ အံလယ်သွား သုံးချောင်းစီ စုစုပေါင်း အံလယ်သွား (၁၂) ချောင်းကို **طَوَاحِن** ဟုခေါ်သည်။

၆။ သွဝါဟင်န် အံလယ်သွား (၁၂) ချောင်းနှင့် ပူးကပ်လျက်ရှိသော

အထက်အောက် ဘယ်နှင့်ညာ **အံဆုံးသွား** လေးချောင်းကို **نَوَاجِد** ဟု ခေါ်သည်။

(အံစသွားလေးချောင်း၊ အံလယ်သွား(၁၂) ချောင်း၊ အံဆုံးသွား(၄) ချောင်း

စုစုပေါင်းအံသွားကြီး **အချောင်း (၂၀)** ကို **أَضْرَاس** ဟုလည်း ခေါ်သည်။)

مَخْرَج (၇) လျှာ၏ဘေးစောင်းနှင့် အပေါ်အံသွားများ၏အရင်း -

ဤအစိတ်အပိုင်းနှစ်ခုထိ၍ **ضَنَاق** အကွရာထွက်ပေါ်သည်။

مَخْرَج (၈) လျှာထိပ်သည် လျှာဘေးအနည်းငယ်ပါဝင်လျက်အပေါ်သွား

လေးမျိုးဆနာယာ(ရှေ့သွား) ရဗာအိယားသ်(ရှေ့သွားနှင့် ကပ်လျက် ရှိသောသွား) အန်ယားဗ်(အစွယ်သွား) ဒွဝါဟစ်က်(အံစသွား)တို့၏

သွားဖုံးများနှင့်ထိ၍ لَا အကွရာထွက်ပေါ်သည်။

مُخْرَجٌ(၉) လျှာထိပ်သည် လျှာဘေးအနည်းငယ်ပါဝင်လျက် အပေါ်သွား
(၃)မျိုးဆနာယာ(ရှေ့သွား) ရဗာအိယားသ်(ရှေ့သွားနှင့် ကပ်လျက်ရှိ
သောသွား) အန်ယားဗ်(အစွယ်သွား)တို့၏သွားဖုံးများနှင့် ထိ၍
نُونُ အကွရာထွက်ပေါ်သည်။

مُخْرَجٌ(၁၀) လျှာထိပ်သည် လျှာကျောအနည်းငယ် ပါဝင်လျက်သွား(၂)
မျိုးဆနာယာ(ရှေ့သွား) ရဗာအိယားသ်(ရှေ့သွားနှင့် ကပ်လျက်ရှိ
သောသွား)တို့၏ သွားဖုံးနှင့်ထိ၍ ۱۲ အကွရာထွက်ပေါ်သည်။

مُخْرَجٌ(၁၁) လျှာထိပ်နှင့် ဆနာယာအွလ်ယာ အပေါ်ရှေ့သွားကြီး နှစ်
ချောင်း၏အရင်းပိုင်း -

ဤအစိတ်အပိုင်းနှစ်ခုထိခြင်းဖြင့် ط - 'ال - နှင့် ۱۳ အကွရာတို့
ထွက်ပေါ်သည်။

مُخْرَجٌ(၁၂)လျှာထိပ်နှင့် ဆနာယာအွလ်ယာ (အပေါ်ရှေ့သွားကြီးနှစ်
ချောင်း) ၏ထိပ်ပိုင်း -

ဤအစိတ်အပိုင်းနှစ်ခုထိခြင်းဖြင့် ظ - 'ال - ۱၄ အကွရာတို့ထွက်
ပေါ်သည်။

مُخْرَجٌ(၁၃)လျှာထိပ်နှင့် ဆနာယာ အွလ်ယာ၊ ဆနာယာဆွဖ်လာ(အပေါ်
အောက်ရှေ့သွားကြီး(၄)ချောင်း)၏အနား -

ဤနေရာမှ صَاد - سَيْنُ - နှင့် ۱၅ အကွရာတို့ထွက်ပေါ်သည်။

(ဆနာယာဆွဖ်လာ (အောက်ရှေ့သွားကြီးနှစ်ချောင်း) ၏အနားနှင့်
ပို၍နီးကပ်ပေသည်။)

مُخْرَجٌ (၁၄) အောက်နှုတ်ခမ်း၏စိုနေသောအပိုင်း(အတွင်းပိုင်း)နှင့် ဆနာယာအွယ်ယာ(အပေါ်ရှေ့သွားကြီးနှစ်ချောင်း)၏ထိပ်ပိုင်း - ဤအစိတ်အပိုင်းနှစ်ခုထိခြင်းဖြင့် မှ အကွရာထွက်ပေါ်သည်။

مُخْرَجٌ (၁၅) နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု-

وَإِغْيُرْ مَدَّةً - مَيْمٌ - بَا

တို့ထွက် ပေါ်သည်။

ပုံအကွရာသည် နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ စိုနေသောအပိုင်း(အတွင်းပိုင်း)မှ ထွက်ပေါ်သည်။

مَيْمٌ အကွရာသည် နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ ခြောက်သွေ့သောအပိုင်း (အပြင်ပိုင်း)မှထွက်ပေါ်သည်။

وَإِغْيُرْ مَدَّةً သည်နှုတ်ခမ်းနှစ်ခုကို လုံးဝိုင်းစေပြီး မပြည့်မစုံ ပေါင်း မိရာမှထွက်ပေါ်သည်။

وَإِ مِثْرَ ك - ဆိုသည်မှာ- وَإِغْيُرْ مَدَّةً (ဇေရ်-ဇေရ်-ပေးရှိ ရှိသော ဝေါင်)နှင့် وَإِ لَيْن (ကိုယ်တိုင်ဂျဇမ်ထားရှိပြီး ညာဘက်၌ ဇေရ်ရှိသောဝေါင်)တို့ကို ခေါ်ပါသည်။

مُخْرَجٌ (၁၆) جَوْفٌ လည်ချောင်း- ပါးစပ်- နှုတ်ခမ်းတို့၏ အလယ် လစ်ဟနေသောနေရာ- ဤနေရာမှ အကွရာ(၃)လုံးထွက်ပေါ်သည်။

(၁) ကိုယ်တိုင်ဂျဇမ်ထားရှိပြီး ညာဘက်၌ပေးရှိရှိသော وَ

(၂) ကိုယ်တိုင်ဂျဇမ်ထားရှိပြီး ညာဘက်၌ဇေရ်ရှိရှိသော بِ

(၃) အလစ်- ၎င်း၏ ညာဘက်၌ အမြဲတမ်း ဇေယျာရှိသည်။

ဤအကွရာသုံးခုကို **مَدَّ فِ حُرُوق** ဟုခေါ်ပါသည်။

ဤသို့သော **وَاو** ကို **مَدَّ** - **يَا** ကို **مَدَّ** ကို

مَدَّ ဟုခေါ်ပါသည်။ **وَاو** သည်နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏

အလယ်လစ်ဟနေသော နေရာမှ ထွက်ပေါ်သည်။ **يَا** သည်

ပါးစပ်၏ (လျှာနှင့် အာခေါင်၏) အလယ်လစ်ဟနေသောနေ

ရာမှထွက် ပေါ်သည်။ **مَدَّ** သည်လည်ချောင်း၏ အလယ်

လစ်ဟနေသောနေရာမှ ထွက်ပေါ်သည်။

مَخْرَجُ حَيْشُومُ (၁၇) **စာခေါင်း၏ စာတွင်းအရင်းပိုင်း--**

ဤနေရာမှ **غ** ထွက်ပေါ်သည်။

غ ၏သဘောမှာ- ဤနေရာတွင်

(**نُونٌ** လုပ်၍ဖတ်သော **خَفَاءٌ**) - **نُونٌ** **مُخْفٍ**

(**نُونٌ** လုပ်၍ဖတ်သော **خَفَاءٌ**) **نُونٌ** **مُدْغَمٌ** **بِإِنْ** **غَامٌ** **نَا** **قِصْ**
သော **نُونٌ**)

(**مِيمٌ**) တို့ဖြစ်သည်။ **خَفَاءٌ** လုပ်၍ဖတ်သော **مِيمٌ** **مُخْفٍ**

خَفَاءٌ - **غ** နှင့် **غ** တို့၏ အကြောင်းကို အသင်ရှေ့တွင် ဖတ်ရပါ
လိမ့်မည်။

ဆင်စန်းစာ (၃)

ပုရ်နှင့် ဘာရီးက်

ပုရ်ဆိုသည်မှာ - အက္ခရာကို ပါးစပ်အပြည့် အောအောနှင့်လေးလေးဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ဘာရီးက်ဆိုသည်မှာ - ပါးစပ်အပြည့်မဟုတ်ဘဲပေါ့ပေါ့ပါးပါးဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ **حُرُوفٍ مُّسْتَعْلِيَةٍ** ဆိုသည်မှာ - ပုရ်လုပ်ပြီး အောအောနှင့်လေးလေးဖတ်ရသော အက္ခရာများကို ခေါ်ပါသည်။

حُرُوفٍ مُّسْتَعْلِيَةٍ ခေါ်ပုရ်လုပ်ပြီး ဖတ်ရသော အက္ခရာ (၇)လုံးရှိပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာများမှာ **خ ص ض ط ظ ق** ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့၏ ပေါင်းချုပ်မှာ **حُصُّ ضَغْطٍ قِظ** ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာ (၇)လုံးကို အမြဲတမ်း ပုရ်ခေါ် ပါးစပ်အပြည့် အောအောနှင့် လေးလေးဖတ်ရ၏။

حُرُوفٍ مُّسْتَفْلِيَةٍ ဆိုသည်မှာ - ပါးစပ်အပြည့်မဟုတ်ဘဲ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ဘာရီးက်လုပ်ပြီး ဖတ်ရသော အက္ခရာများကို ခေါ်ပါသည်။

حُرُوفٍ مُّسْتَفْلِيَةٍ ခေါ် ဘာရီးက်လုပ်ပြီး ဖတ်ရသော အက္ခရာ (၇)လုံးရှိပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာများမှာ **حُرُوفٍ مُّسْتَعْلِيَةٍ** (၇)

လုံးအပြင် ကျန်ရှိသော အက္ခရာ (၂၂)လုံးဖြစ်သည်။

၎င်းအက္ခရာ (၂၂)လုံးကို ဘာရီးက်ခေါ် ပါးစပ်အပြည့်မဟုတ်ဘဲပေါ့ပေါ့ပါးပါးဖတ်ရ၏။

*****

သင်ခန်းစာ (၄)

အောက်ပါ အက္ခရာသုံးလုံးအား တစ်ခါတစ်ရံပုဂံခေါ်ပါးစပ်အပြည့်
အောအောနှင့် လေးလေးဖတ်ရ၏။ တစ်ခါတစ်ရံဘာရီးကံခေါ် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး
ဖတ်ရ၏။

၄င်းအက္ခရာများမှာ-

(၁) ﷲ ဟူသောစာလုံး၏ လားမ်

(၂) رှ ရာ

(၃) اَلِف အလစ်ဖ်

ﷲ စာလုံးအကြောင်း

ﷲ ဟူသောစာလုံး၏ လားမ်အက္ခရာအလျင်၌ ၊ ဇေရ်သို့မဟုတ်

ပေးရုံရှိပါက ﷲ ၏လားမ်အားပုဂံခေါ်ပါးစပ်အပြည့် အော
အောနှင့် လေးလေး ဖတ်ရ၏။ ဥပမာ-

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ هُوَ اللَّهُ

يَدُ اللَّهِ رَسُولُ اللَّهِ

အကယ်၍ ﷲ ဟူသော စာလုံး၏ လားမ်အက္ခရာ အလျင်၌ ၊

ဇေရ်ရှိပါက ﷲ ၏ လားမ်အားဘာရီးကံခေါ် ပေါ့ပေါ့ပါးပါးသာ
ဖတ်ရ၏။

ဥပမာ- اَعُوذُ بِاللَّهِ بِسْمِ اللَّهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ

*****

را အကြောင်း

را တွင်— ဇေဒ်သို့မဟုတ် ွ ပေးရှိရှိပါက၎င်းကို ပုဂံခေါ် ပါးစပ်အပြည့်
ဖတ်ရ၏။ ဥပမာ- رَبِّ الْعَالَمِينَ الْمُرَّ
အကယ်၍ را တွင်— ဇေဒ်ရှိပါကဘာရီးက်ခေါ် ပေါ့ပေါ့ပါးပါးသာ
ဖတ်ရ၏။ ဥပမာ- رَجَالٌ مِنْ شَرِّ

الف အကြောင်း

الف အလစ်၏ အရှေ့တွင်ရှိသောအက္ခရာသည် ပုဂံလုပ်၍ ဖတ်ရ
သောအက္ခရာ ဖြစ်ပါက ၎င်းအလစ်ကိုလည်းပုဂံလုပ်၍ ပါးစပ်အပြည့်
ဖတ်ရ၏။

ဥပမာ- قَالَ - طَالَ

အကယ်၍ အလစ်၏ အရှေ့တွင်ရှိသော အက္ခရာသည်
ဘာရီးက် လုပ်၍ ဖတ်ရသော အက္ခရာဖြစ်ပါက ၎င်းအလစ်ကိုလည်း
ဘာရီးက်လုပ်၍ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးသာ ဖတ်ရ၏။ ဥပမာ- نَالَ . زَالَ

*****

သင်ခန်းစာ (၅)

حُرُوفِ قَلْقَلَةٍ ခေါ်ပဲ့တင်သံထုတ်၍ဖတ်ရသော

အက္ခရာများအကြောင်း

حُرُوفِ قَلْقَلَةٍခေါ်ပဲ့တင်သံထုတ်၍ဖတ်ရသောအက္ခရာ(၅)လုံးရှိပါ
သည်။ ၎င်းတို့မှာ ق ط ب ج ه တို့ဖြစ်သည်။

ပေါင်းချုပ်မှာ قُطِبُ جَدِّ ဖြစ်သည်။

၎င်းအက္ခရာများအားပေါင်းဖတ်သောအခါ قُلُقُ ခေါ် ပဲ့တင် သံထုတ်၍ ဖတ်ရ၏။

قُلُقُ ၏ ဥပမာများ

အမှတ်စဉ်	အက္ခရာများ	ဥပမာများ
၁	ق	لَا تَقْنَطُوا
၂	ط	مُطْمَئِنَّةٌ
၃	ب	فَارْغَبْ
၄	ج	يَجْعَلُونَ
၅	د	لَمْ يَلِدْ

*****

သင်ခန်းစာ (၆)

ကျမ်းမြတ်ကူရ်အာန်အတွင်းရှိ ရပ်နားရန်

အမျက်ပြလက္ခဏာများအကြောင်း

- ဤအမှတ်အသားကို အာယသ် ဟုခေါ်ပါသည်။
ဤအမှတ်အသားရှိသောနေရာတွင် وَقْفٌ ရပ်နားခြင်းသည် မွတ်စိသဟ် ကောင်းမြတ်၏။
- م ဤအမှတ်အသားကို لَا زِمٌ ဟုခေါ်ပါသည်။
ဤအမှတ်အသားရှိသောနေရာတွင် وَقْفٌ ရပ်နားခြင်းသည် အရေးကြီး၏။
- ط ဤအမှတ်အသားကို وَقْفٌ مُطْلَقٌ ဟုခေါ်ပါသည်။

၉ ဤအမှတ်အသားကို جَا ئَزْ ဟုခေါ်ပါသည်။
ဤအမှတ်အသားရှိသောနေရာတွင် ရပ်နားခြင်း၊ ဆက်ဖတ်ခြင်းနှင့်
ဖူးလုံးပိုင်၏။ သို့သော်ရပ်နားခြင်းကောင်း၏။

သင်စဉ်းစာ (၇)

وَقَفْ رပ်နားသည့် နည်းလမ်း

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ရွတ်ဖတ်နေစဉ် အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ရပ်နား
လိုပါက နောက်ဆုံးအက္ခရာ၌ $\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$ တို့ရှိပါက ၎င်းနောက်ဆုံး
အက္ခရာကို ဂျဇမ်တပ်၍ ရပ်ရမည်။ ဥပမာများမှာ-

وَالِدِكَ	ကိုရပ်တဲ့အခါ	وَالِدِكَ
فِيهِ	။	فِيهِ
نَسْتَعِينُ	။	نَسْتَعِينُ
أَحَدُ	။	أَحَدُ
قُرَيْشٍ	။	قُرَيْشٍ

အကယ်၍နောက်ဆုံးအကွာရာတွင် ၊ ခိုးဇေရ် ရှိပါက ၊ ခိုး
ဇေရ်ကို အလစ်ပဲနှင့်ပြောင်း ၍ ၊ အလစ်ပဲနှင့်ဇေရ်တစ်ခုရှိတဲ့
ပုံစံအတိုင်းရပ်ရမည်။

○ إِنَّ الصَّلَاةَ	အါဂုရ်တဲအာဝါ	○ إِنَّ الصَّلَاةَ
○ مِنَ الْجَنَّةِ	။	○ مِنَ الْجَنَّةِ
○ الْبَيْتِ	။	○ الْبَيْتِ
○ مُطَهَّرَةٍ	။	○ مُطَهَّرَةٍ
○ طَيِّبَةٍ	။	○ طَيِّبَةٍ
○ وَرَحْمَةٍ	။	○ وَرَحْمَةٍ

○ إِنَّ الصَّلَاةَ	အါဂုရ်တဲအာဝါ	○ إِنَّ الصَّلَاةَ
○ مِنَ الْجَنَّةِ	။	○ مِنَ الْجَنَّةِ
○ الْبَيْتِ	။	○ الْبَيْتِ
○ مُطَهَّرَةٍ	။	○ مُطَهَّرَةٍ
○ طَيِّبَةٍ	။	○ طَيِّبَةٍ
○ وَرَحْمَةٍ	။	○ وَرَحْمَةٍ

အကယ်၍ နောက်ဆုံးအကွာရာတွင် ဂျဇမ်ရှိပါက မည်သည့်အပြောင်းအလဲမှမလုပ်ပဲ ရှိတဲ့ ပုံစံအတိုင်းသာ ရပ်ရမည်။ ဥပမာ-

အကယ်၍ နောက်ဆုံးအကွရာတွင် အလစ် ခံရပါက မည်သည့်အပြောင်း
အလွဲမှ မလုပ်ဘဲ ရှိတဲ့ပုံစံအတိုင်း ဆွဲ၍ ရပ်ရမည်။ ဥပမာ-

○ مَا لَهَا	ကိုရပ်တဲ့အခါ	○ مَا لَهَا
○ أَخْبَارَهَا	။	○ أَخْبَارَهَا

*****

သင်ခန်းစာ (၈)

(٦) တား အကြောင်း

(٦) တား သည် နှစ်မျိုးရှိ၏။

(၁) تَاءِ طَوِيلٌ (ت) တား အရှည်

(٢) تَاءِ مَرْبُوءٌ (ة - ة) တား အဝိုင်း

(၁) تَاءِ طَوِيلٌ (ت) တား အရှည်အား ဆက်ဖက်သောအခါ ဖြစ်စေ၊
ရပ်နားသောအခါဖြစ်စေ (ت) တား အသံတစ်မျိုးတည်းသာထုတ်ရပေ-
သည်။ ဥပမာ-

بَيِّنْتُ	ကိုရပ်တဲ့အခါ	○ بَيِّنْتُ
مَوْتُ	။	○ مَوْتُ

(٢) تَاءِ مَرْبُوءٌ (ة - ة) တား အဝိုင်းသည် ဆက်ဖက်သောအခါ

(ت) တား အသံထွက်ပြီး ရပ်နားသောအခါ (ه) တား အသံထွက်ပေ

သည်။ ဥပမာ-

حَامِيَةٌ	ကိုရပ်တဲ့အခါ	○ حَامِيَةٌ
خَلِيفَةٌ	။	○ خَلِيفَةٌ

သင်ခန်းစာ (၉)

(حَرَكَت)

حَرَكَت ဆိုသည်မှာ ဇဗရ် ဇေးရ် ပေးရှ်ကိုခေါ်သည်။

— ဇဗရ်သည် အလစ်ဖ်၏ တစ်ဝက်ဖြစ်သည်။ ဤအတွက်ဇဗရ်ကို ဖတ်တဲ့အခါ အလစ်ဖ်၏ အသံအနည်းငယ်ပေး၍ ဖတ်ရ၏။

— ဇေးရ်သည် ယား၏ တစ်ဝက်ဖြစ်သည်။ ဤအတွက် ဇေးရ်ကို ဖတ်တဲ့အခါ ယား၏အသံအနည်းငယ်ပေး၍ဖတ်ရ၏။

ဥပမာ (ا - အိ) (ب - ဗိ) (ت - သိ) (ث - ဆိ)

‘ ပေးရှ်သည် ဝေါင်၏ တစ်ဝက်ဖြစ်၏။ ဤအတွက် ပေးရှ်ကိုဖတ်တဲ့အခါ ဝေါင်၏အသံအနည်းငယ်ပေး၍ ဖတ်ရ၏။

ဥပမာ- (ا - အု) (ب - ဘု) (ت - သု) (ث - ဆု)

ဇေးရ်ရှိတဲ့အက္ခရာများကို အေ - ဘေ - သေ - ဆေ ဟူ၍ ဖတ်ခြင်း၊

ပေးရှ်ရှိတဲ့အက္ခရာများကို အို - ဘို - သို - ဆို ဟူ၍ ဖတ်ခြင်းတို့သည် မမှန်ကန်ပေ။

ဇဗရ်ရှိသော အက္ခရာ၏ နောက်တွင် အလစ်ဖ် မရှိပါက ဇဗရ်ကို ဆွဲ၍ မဖတ်ရ။ اِيَّاكَ ကို اِيَّاكَ ဟူ၍ ဆွဲမဖတ်ရ။

ဇေးရ်ရှိသော အက္ခရာ၏နောက်တွင် ယား မရှိပါက ဇေးရ်ကိုဆွဲ၍ မဖတ်ရ။ اِيَّاكَ ကို اِيَّاكَ ဟုဆွဲ၍ မဖတ်ရ။

ပေးရှ်ရှိသော အက္ခရာ၏ နောက်တွင်ဝေါင်မရှိပါကပေးရှ်ကို ဆွဲ၍ မဖတ်ရ။ اِيَّاكَ ကို اِيَّاكَ ဟုဆွဲ၍မဖတ်ရ။

— — တို့ကို يُنْတို့ ဟုခေါ်ပါသည် ၎င်းတို့ကိုဖတ်တဲ့အခါ နူးနံ အသံထုတ်၍ဖတ်ရ၏။ (بَنْ - ဗံ) (بِنْ - ဗိ)

သင်ခန်းစာ (၁၀)

حُرُوفِ مَدَّ

ဆွဲ၍ဖတ်ရသော အက္ခရာများ

ဆွဲ၍ဖတ်ရသောအက္ခရာ (၃)လုံးရှိသည်။

(၁) ညာဘက်၌ပေရ်ရှိတဲ့ အလစ်ဖ် ا ـــــــ مَ

(၂) ကိုယ်တိုင်ဂျဇမ်ထားရှိပြီး ညာဘက်၌ပေးရှိတဲ့ဝေါင် و ـــــــ مُوْ

(၃) ကိုယ်တိုင်ဂျဇမ်ထားရှိပြီး ညာဘက်၌ပေးရှိတဲ့ယား: ى ـــــــ مِىْ

ဤအက္ခရာသုံးလုံးအား حُرُوفِ مَدَّ ဟုခေါ်ပါသည်။

ဤသို့သော ا ـــــــ (အလစ်ဖ်)ကို اَلِفِ مَدَّة (ဝေါင်)ကို و ـــــــ

ى ـــــــ (ယား)ကို يَاءُ مَدَّة ဟုခေါ်ပါသည်။

၎င်းအက္ခရာသုံးလုံးတို့ကို အလစ်ဖ်တစ်ခုခန့်ဆွဲ၍ဖတ်ရပေသည်။

အလစ်ဖ်တစ်ခု၏ အတိုင်းအတာမှာ ပေရ်နှစ်ခုခန့်ဖြစ်သည်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဖွင့်ထားသော လက်ချောင်းတစ်ချောင်းမနွေးမမြန် ပိတ်လိုက်သည့်ခန့် (သို့မဟုတ်) ပိတ်ထားသောလက်ချောင်းတစ်ချောင်းမနွေးမမြန်ဖွင့်လိုက်သည့်ခန့်ဖြစ်သည်။

ــــــ ခရားဗေရ် ــــــ ခရီးဇေရ် ــــــ အွယ်တားပေးရှ် တို့သည်လည်း

حُرُوفِ مَدَّ ဆွဲ၍ ဖတ်ရသော အက္ခရာများတွင်ပါဝင်သည်။

ခရားဗေရ်သည် اَلِفِ مَدَّة ၏ အသံပေးသည်။ ခရီးဇေရ်သည် يَاءُ مَدَّة

၏ အသံပေးသည်။ အွယ်တားပေးရှ် သည် و ـــــــ ၏ အသံပေးသည်။

ဥပမာ (بَا ب) (بِي ب) (بُو ب)

ဤအတွက် ــــــ ــــــ ــــــ တို့အား အလစ်ဖ်တစ်ခုခန့် ဆွဲ၍ ဖတ်ရပေမည်။

သင်စဉ်းစာ (၁၁)

مِمْ مُشَدَّدٌ جَوْوِ نُونٍ مُشَدَّدٌ

ရှိတဲ့ နူးနီကိုခေါ်ပါသည်။

၂၃ - န

مِنْ مُشَدِّدٌ ဆိုသည်မှာ تَشْدِيدٌ ရှိတဲ့ မီးကို ခေါ်ပါသည်။

၍ပုံစံ

တို့ကို ဖတ်သောအခါ အလစ်ပိတစ်လုံး

ခန့် ခံ လုပ်ခြင်းသည် အရေးကြီး၏။

مُتَمِّمٌ - إِنَّ - ۱۰۰۰

နုလည်း ဟَرْفِ غُنَّةُ ကိုကိ မိမိ مُشَدَّدُ နှ နု نُون مُشَدَّدُ

ခေါ်ပါသည်။

حَرْفِ غَاةٌ ဆိုသည်မှာ နှာခေါင်းအတွင်း၌ အလစ်ဖ်တစ်လုံးခန့် ဂုဏ္ဍဟ်

လုပ်ခြင်း ကိုခေါ်၏။

၎င်း ဆိုသည်မှာ နှာခေါင်း၏ အတွင်းအရင်းမှ ထွက်ပေါ်သော အသံ (နှာ

သံ)ကို ခေါ်၏။

غُنَّةُ زَمَانِي (ج) غُنَّةُ أُنِي (و) ॥ သည်နှစ်မျိုးရှိ၏။ غُنَّةُ

(၁) **غَنَاءُ** 'အိ' ဆိုသည်မှာ နူးနီနှင့် မီးမ အက္ခရာ တို့ကို ရွတ်ဖတ်သော

အခါ ၄င်းအကွရာနှစ်ခုနှင့်အတူ တစ်ပြိုင်တည်း ထွက်ပေါ်လာတဲ့ဂန္ထဝင်

(နှာသံ)ကိုခေါ်၏။ ၎င်းသည် အကွာရာနှင့်အတူ တစ်ပြိုင်တည်း အလိုအ

လျှောက်(မရည်ရွယ်ဘဲ) ထွက်ပေါ်ပေသည်။ ၎င်း၏ အတိုင်းအတာသည် အလွန်မှ နည်းပါးပြီး တခဏမျှသာ ဖြစ်သည်။

ဤဂုဏ် (‘غُنَّةٌ اُنَى’) သည် နူးနံနှင့် မီးမိတို့တွင် အမြဲတမ်း တည်ရှိနေပေသည်။ နူးနံ နှင့် မီးမိတို့သည် ဂုဏ်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ သရိုဒီးဒ် ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ اِظْهَارُ လုပ်ထားသည်ဖြစ်စေ၊ اِخْفَاءُ လုပ်ထားသည်ဖြစ်စေ၊ အခြေအနေတိုင်း တွင် နူးနံနှင့် မီးမိတို့သည် ဤဂုဏ်မှ ကင်းကွာလျက်မရှိပေ။

(၂) ‘غُنَّةٌ زَمَانِي’ ဆိုသည်မှာ အကွရာနှင့် အတူ အလိုအလျှောက် မဟုတ်ဘဲ ရွတ်ဖတ်သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် (အလစ်ဖ် တစ်ခုခန့် နှာခေါင်း အတွင်း၌ ဆွဲခြင်းဖြင့်) ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ဂုဏ်ကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်း၏ အတိုင်းအတာသည် အလစ်ဖ်တစ်လုံးခန့်ဖြစ်သည်။

ဤဂုဏ်သည် နူးနံနှင့် မီးမိတို့တွင် အမြဲတမ်း (အခြေအနေတိုင်းတွင်) မဟုတ်ဘဲ အချို့အခြေအနေများ၌သာ တည်ရှိပေသည်။

၎င်းအခြေအနေ များမှာ ---

၁။ နူးနံနှင့် မီးမိတို့အပေါ် ။ ရှိတဲ့အခါ

၂။ နူးနံကို اِظْهَارُ بِالْغُنَّةِ . اِقْلَابُ . اِخْفَاءُ လုပ်တဲ့အခါ

၃။ မီးမိကို اِظْهَارُ - اِخْفَاءُ လုပ်တဲ့အခါ

ဤအခြေအနေသုံးရပ်တွင် နူးနံနှင့် မီးမိတို့အား (‘غُنَّةٌ زَمَانِي’) အလစ်ဖ် တစ်လုံးခန့် မျှသော ဂုဏ်လုပ်၍ ဖတ်ရပေမည်။

*****

သင်ခန်းစာ (၁၂)

تَنْوِينٌ   نُونٌ   سَاكِنٌ

نْ   တိုက်ခေါ်သည် ဤပုံစံ   -   نُونٌ   ဆိုသည်မှာ-

بُ   ب   ب   -   -   -   တို့ကိုခေါ်ပါသည်။

نُونٌ   ဆိုသည်မှာ-   -   -   တို့ကိုဖတ်သောအခါထွက်ပေါ်လာသည့်   نُونٌ   အက္ခရာကိုခေါ်သည်။

بُنْ   ب   .   بِنْ   .   ب   .   بَنْ   -   ب   -   ဥပမာ-

نُونٌ   سَاكِنٌ   တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ချက် (ဥပမာ)

(၄)ခုရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

إِظْهَارُ (၁)   إِقْلَابُ (၂)   ادْغَا (၃)   إِظْهَارُ (၄)

إِظْهَارُ (၁)

إِظْهَارُ ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ထင်ရှားပေါ်လွင်စေခြင်းဖြစ်သည်။

إِظْهَارُ ဆိုသည်မှာ အက္ခရာကို ၎င်း၏ မင်္ဂလာထွက်ပေါ်နေရာမှ ပုဒ်အစောဆုံးမလုပ်ဘဲ ထင်ရှားပေါ်လွင်စွာ ဖတ်ခြင်းကိုခေါ်သည်။

إِظْهَارُ ၏ အက္ခရာ(၆)လုံးရှိပါသည်။

၎င်းတို့မှာ   ع   غ   خ   ح   ه   -   တို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းအက္ခရာ (၆)လုံးကို

حُرُوفُ حَلَقِي (လည်ချောင်းမှထွက်သော အက္ခရာများ)ဟုခေါ်ပါသည်။

تَنْوِينٌ   نُونٌ   سَاكِنٌ   ဥပမာ   -   -   -   တို့၏နောက်တွင်   حُرُوفُ حَلَقِي   လည်ချောင်းမှ ထွက်သောအက္ခရာ (၆)လုံးအနက်မှ

တစ်လုံးလုံးလာပါက နူနောကင်န်နှင့် နူနောသန်ဝီးန်တို့ကို ၎င်းတို့၏ မခံရကျမှ ဂန္ဓဟ်မ လုပ်ဘဲထင်ရှားပေါ်လွင်စွာ 'إِظْهَارُ' လုပ်၍ ဖတ်ရ ပေမည်။ ဤသို့ သော 'إِظْهَارُ' ကို 'حَقِّ' ဟုခေါ်ပါသည်။

(မှတ်ချက်) 'إِظْهَارُ' ၌ ဂန္ဓဟ်မလုပ်ရဟူသည် ဂန္ဓအေမာနီကို ဆိုလို၏။ ဂန္ဓဟ်အေအာနီကို မဟုတ်၊ ဂန္ဓဟ်အေအာနီသည် နူးနံနှင့်မီးမ် တွင်အမြဲတမ်းတည်ရှိနေပေသည်။

'إِظْهَارُ' ၏နည်းလမ်းမှာ နူနောကင်န်နှင့် နူနောသန်ဝီးန်တို့ကို ၎င်းတို့၏ မခံရကျဖြစ်သော လျှာထိပ်နှင့် အာခေါင်မှ ဂန္ဓဟ်မလုပ်ဘဲ ပေါ်လွင်စွာ ရွတ်ဖတ်ပါ။ ပြီးလျှင် ၎င်းတို့နောက်ရှိ 'إِظْهَارُ' အကွရာကို မဆိုင်းမတွ ချက်ခြင်းရွတ်ဖတ်ပါ။ နူးနံကို ပေါ်လွင်စွာ ရွတ်ဖတ်ရာတွင် မာမြင်းမှုမရှိ စေရန်နှင့်နူးညံ့စွာ ရွတ်ဖတ်ရန်သတိပြုပါ။

إِظْهَارُ حَقِّ ၏ဥပမာများ

အမှတ်စဉ်	အကွရာများ	أَنْتُونِ سَاكِنِ ၏ဥပမာများ	تَنْوِينِ ၏ဥပမာများ
၁	ء	مَنْ أَمَنْ	مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ
၂	ه	مِنْهُمْ	لِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ
၃	ح	وَأَنْحَرُ	عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ
၄	خ	مِنْ خَيْرٍ	عَلَيْهِمْ خَيْرٌ
၅	ع	أَنْعَمْتَ	حَقًّا عَلَيْهِمْ
၆	غ	مِنْ غَيْرٍ	عَلَيْهِمْ غَفُورٌ

မှတ်ချက် -

— — — ရှိသော အလစ်သည်လည်း ဟမ်ဇ်ဖြစ်သည်။

ဥပမာ - مَنْ أَمِنْ တွင်ရှိသော အလစ်သည် ဟမ်ဇ်ဖြစ်သည်။

(၂) اِدْغَامُ

اِدْغَامُ ၏အဓိပ္ပါယ်မှာ အရာတစ်ခုကိုအခြားအရာတစ်ခုတွင် ထည့်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

اِدْغَامُ ဆိုသည်မှာ - ဂျဇမ်ရှိတဲ့ အက္ခရာတစ်ခုကို ဇေရ်-ဇေရ်-ပေးရှိရှိတဲ့ အက္ခရာတစ်ခုနှင့် ပေါင်း၍ သင်္ချာဒီးဒ်ရှိတဲ့ အက္ခရာတစ်ခုကဲ့သို့ တစ်ကြိမ်တစ်ခါတည်းဖတ်ခြင်းကိုခေါ်ပါသည်။

اِدْغَامُ ၏အက္ခရာ (၆)လုံးရှိပါသည်။

၎င်းတို့မှာ ن و ل م ر ى တို့ဖြစ်သည်။ ပေါင်းချုပ်မှာ يَرْمُلُونَ ဖြစ်ပါသည်။

اِدْغَامُ ၏ဥပဒေမှာ - အစ်ဒ်ဂါးမ်၏ အက္ခရာ(၆)လုံးဖြစ်သော

ن و ل م ر ى တို့အနက်မှ တစ်လုံးလုံးသည် نُونٌ ساكِنٌ နှင့် တို့၏နောက်တွင် လာပါက نُونٌ ကို ထိုအက္ခရာနှင့် ပြောင်းလဲ၍ (ထိုအက္ခရာကဲ့သို့ပြုလုပ်၍) အက္ခရာနှစ်ခုလုံးအား သင်္ချာဒီးဒ်ရှိတဲ့ အက္ခရာတစ်ခုကဲ့သို့ တစ်ကြိမ်တစ်ခါတည်း ရွတ်ဖတ်ရမည်။ ဥပမာ- مِنْ لَدُنْهُ ၏ဥပဒေတွင် နူးန်ကို လားမ်နှင့် ပြောင်းလဲပြီး လားမ်နှစ်ခုစလုံးအား တစ်ကြိမ်တည်း ရွတ်ဖတ်ရပေမည်။

إِدْغَامُ သည် နှစ်မျိုးရှိပါသည်။

(၁) إِدْغَامُ بِالْغُنَّةِ (ဂုန္နဟ်နှင့် တကွ အစ်ဒ်ဂါးမ်လုပ်ခြင်း)

(၂) إِدْغَامُ بِلاَ غُنَّةٍ (ဂုန္နဟ်မပါပဲ အစ်ဒ်ဂါးမ်လုပ်ခြင်း)

(၁) إِدْغَامُ بِالْغُنَّةِ ၏အက္ခရာ(၄)လုံးရှိပါသည်။

၎င်းတို့မှာ - (يُؤْمِنُ) ဟီ ဝ ဟီ ဖြစ်သည်

၎င်းအက္ခရာ(၄)လုံးအနက်တစ်လုံးလုံးသည် နူနုစာကင်န်နှင့် သန်ဝီးန်တို့၏နောက်တွင်လာပါက نُؤْنُ ကိုအလစ်ဖ်တစ်လုံးခန့် ဂုန္နဟ်လုပ်ကာ ၎င်း၏နောက်တွင်လာသော အက္ခရာနှင့် အစ်ဒ်ဂါးမ် လုပ်၍ဖတ်ရပေမည်။

إِدْغَامُ بِالْغُنَّةِ ၏ဥပမာများ

အမှတ်စဉ်	အက္ခရာများ	إِدْغَامُ بِالْغُنَّةِ ၏ဥပမာများ	ဥပမာများ
၁	ي	مَنْ يَقُولُ	مُنَاقِبَاتُ يُنَابِرِي
၂	و	مِنْ وَالٍ	جَنَّتْ وَعُيُونُ
၃	م	مِنْ مَاءٍ	صِرَاطُ مُسْتَقِيمٍ
၄	ن	مَنْ نَشَاءُ	حِطَّةٌ نَغْفِرُ لَكُمْ

(၂) إِدْغَامُ بِلاَ غُنَّةٍ ၏အက္ခရာနှစ်လုံးရှိပါသည်။

၎င်းတို့မှာ (لُر) နှင့် (ر) တို့ဖြစ်သည်။

၎င်းအက္ခရာနှစ်လုံးအနက် တစ်လုံးလုံးသည် နူနုစာကင်န်နှင့် သန်ဝီးန်တို့၏ နောက်တွင် လာပါက نُؤْنُကို ဂုန္နဟ် မလုပ်ပဲ၎င်း

၏နောက်တွင်လာသောအက္ခရာနှင့် အစ်ဒ်ဂါးမ်လုပ်၍ဖတ်ရပေမည်။
 لا مٌ نُونٌ သည် ဤဥပမာများတွင် مِنْ رَبِّهِمْ - مِنْ لَدُنْهُ-
 သက်သက် رَا သက်သက် ဖြစ်သွားပေသည်။

ဂုန္နဟ်လုံးဝမပါရှိပါ။

إِذَا غَامِ بِالَا غُنَّةُ

အမှတ်စဉ်	အက္ခရာများ	အိဥပမာများ	အိဥပမာများ
၁	ل	مِنْ لَدُنْهُ	هَذَى لِلْمُتَّقِينَ
၂	ر	مِنْ رَبِّهِمْ	غَفُورٌ رَّحِيمٌ

إِذَا غَامِ ၏နည်းလမ်းမှာ 'نُونٌ'ကို၎င်း၏နောက်တွင်ရှိသော အက္ခရာနှင့်
 ပြောင်းလဲ၍ အက္ခရာနှစ်ခုလုံးအား သရုပ်ဖော်သည့် အက္ခရာတစ်ခုကဲ့
 သို့ရွတ်ဖတ်ပါ။ တဖန် بِالْغُنَّةُ တွင် အလစ်ဖတ်လုံးခန့်
 ဂုန္နဟ်လည်းလုပ်ပါ။ بِالْغُنَّةُ တွင်ဂုန္နဟ်မလုပ်ရပါ။

يَرْمَلُونَ ၏နောက်တွင် 'نُونٌ' နှင့် 'تَنْوِينٌ' တို့၏နောက်တွင်ရှိသော အက္ခရာ(၆)လုံးမှ
 တစ်လုံးလုံးလာသည့်အခါ နူးနံကို ၎င်းတို့နှင့် အစ်ဒ်ဂါးမ်
 လုပ်ရန်အတွက် စည်းကမ်းချက်တစ်ခုမှာ-

နူးနံသည် စာလုံးတစ်လုံး၏အဆုံး၌ ရှိပြီး ထိုအက္ခရာ(၆)လုံးအ
 နက်တစ်လုံးလုံးသည် အခြားစာလုံးတစ်လုံး၏ အစတွင်ရှိရမည်ဖြစ်
 သည်။ သဘောမှာ နူးနံနှင့်ထိုအက္ခရာတို့သည် စာလုံး(၂)လုံး၌ရှိ

နေရမည်။ အကယ်၍ စာလုံးတစ်လုံးတည်း၌ ရှိနေကြမည်ဆိုလျှင်
အစ်ဦးငါးမိနစ် မည်မဟုတ်။ အစ်ဦးဟားရ်သာ ဖြစ်မည်။

دُنْيَا - قِنْوَانٌ - صِنْوَانٌ - بُنْيَانٌ -

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်၌ ပါရှိသောဤစာလုံးလေးလုံးတွင် နှစ်ခုစာ
ကင်နီ၏နောက် ى နှင့် ا و ရှိနေပါလျက်လည်း စာလုံးတစ်လုံး
တည်း၌ရှိနေသောကြောင့် اِظْهَارٌ မဖြစ်ပေ။ اِظْهَارٌ သာဖြစ်ပေမည်။
ဤစာလုံး(၄)လုံး၌လုပ်သော اِظْهَارٌ ကို اِظْهَارٌ مُطْلَقٌ ဟုခေါ်
ပါသည်။

اِقْلَابٌ (၃)

اِقْلَابٌ ၏အဓိပ္ပါယ်မှာ ပြောင်းလဲပေးခြင်းဖြစ်သည်။

اِقْلَابٌ ဆိုသည်မှာ-အက္ခရာတစ်ခုကို အခြားအက္ခရာတစ်ခုနှင့် ပြောင်းလဲ
၍ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

اِقْلَابٌ ၏ အက္ခရာ(၁)လုံးတည်းသာရှိပါသည်။

၎င်းမှာ (ا ب) အက္ခရာဖြစ်ပါသည်။

اِقْلَابٌ ၏ဥပဒေမှာ - နှစ်ခုစာကင်နီနှင့် သင်္ချာဝီရိယတို့၏နောက်တွင် (ا ب)

အက္ခရာလာပါက နှစ်ကို မီးမိအက္ခရာနှင့် ပြောင်းကာ အစ်ဦးဖွား
နှင့် ဂုဏ်လုပ်၍ဖတ်ရပေမည်။ ၎င်းမီးမိကို အစ်ဦးဖွား လုပ်သည့်

နည်းမှာ - ၎င်းမီးမိကို ရွတ်ဖတ်တဲ့အချိန် နှုတ်ခမ်း(၂)ခု၏ ခြောက်

သွေ့သော အပိုင်းကို ပြေးညှင်းစွာ ပိတ်ကာ နှာခေါင်းအတွင်း၌

အလစ်ဖ်တစ်ခုခန့် ဂုဏ်လုပ်ပါ။ ထို့နောက် နှုတ်ခမ်းများကို

မဖွင့်မီအလျင် နှုတ်ခမ်းများ၏စွတ်စိုသောအပိုင်းကို အားဖြင့်ပိတ်ကာ(ءب)ကိုရွတ်ဖတ်ပါ။

اقْلَابُ ၏နည်းလမ်းမှာ နှုတ်ခမ်းအကွရာ၏ မင်ရဂျ်ဖြစ်သော နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ ခြောက်သွေ့သော နေရာမှ ရွတ်ဖတ်ပါ။ ရွတ်ဖတ်နည်းမှာ နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ ခြောက်သွေ့သော အပိုင်းကို ပြေးညှင်းစွာ ပိတ်ကာ နှာခေါင်းအတွင်း၌ အလစ်ဖိတစ်ခုခန့် ဂုဏ္ဍဟ်လုပ်ပါ။ ထို့နောက် နှုတ်ခမ်းများကို မဖွင့်မီအလျင် နှုတ်ခမ်းများ၏စွတ်စိုသော အပိုင်းကို အားဖြင့်ပိတ်ကာ(ءب)ကိုရွတ်ဖတ်ပါ။

اقْلَابُ ၏ဥပမာ

အမှတ်စဉ်	အကွရာ	نُونٍ سَاكِنٌ ၏ဥပမာ	تَنْوِينٌ ၏ဥပမာ
၁	ب	مِنْ بَعْدُ	خَيْرٌ بَصِيرٌ

اِخْفَاءُ (၄)

اِخْفَاءُ ၏အဓိပ္ပါယ်မှာ ဖုံးဖိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

اِخْفَاءُ ဆိုသည်မှာ - အကွရာကိုအစ်ဇ်ဟားရ်နှင့် အစ်ဇ်ဂါမ်၏ကြားပုံစံဖြင့် ဂုဏ္ဍဟ်နှင့်တကွ ရွတ်ဖတ်ခြင်းကိုခေါ်ပါသည်။

اِخْفَاءُ ၏အကွရာ(၁၅)လုံးရှိပါသည်။

ك ق ف ظ ط ض ص ش س ز د ج ث ت - ၎င်းတို့မှာ တို့ဖြစ်ပါသည်။

ပေါင်းချုပ်မှာ فَتْحٌ صَدٌّ كَ فَتْحٌ صَطَطٌ شَدٌّ ဖြစ်သည်။

إِخْفَاءُ ၏ ဥပဒေမှာ - အထက်ပါအက္ခရာ(၁၅)လုံးအနက်တစ်လုံးလုံး သည်နှူနေစာကင်န်နှင့်သန်ဝီးန်တို့၏နောက်တွင်လာပါက နှုန်းကို အစ်ခံဖွားအ်နှင့် ဂုနွဟ်လုပ်ကာ ရွတ်ဖတ်ရပေမည်။

သဘောမှာ - နှုန်းကို ၄င်း၏ မင်ရဂျ်ဖြစ်သော လျှာထိပ်နှင့်အာခေါင် မှသီးခြားထားပြီးနှာခေါင်းအတွင်း၌ နှုန်း၏အသံကို ဖုံး၍ရွတ်ဖတ်ပါ။ ထိုသို့ရွတ်ဖတ်ရာ၌ အစ်ခံဟားရ်ကဲ့သို့ လျှာထိပ်သည် အာခေါင်နှင့် ထိကပ်ထားခြင်းမရှိရပေ။ အစ်ခံဂါးမ်ကဲ့သို့ အနောက်အက္ခရာနှင့် ပေါင်း၍လည်းမဖတ်ရပေ။ လျှာထိပ်ကို အာခေါင်နှင့် နီးကပ်စွာထား ပြီး(ထိကပ်မထားပဲ)နှာခေါင်းအတွင်းမှ ဂုနွဟ်ကို အလစ်ဖ်တစ်ခုမျှ လုပ်၍ရွတ်ဖတ်ပါ။

إِخْفَاءُ ၏နည်းလမ်းမှာ လျှာထိပ်ကိုအာခေါင်နှင့် နီးကပ်စွာထားပြီး (အာခေါင်နှင့်ထိကပ်မထားပဲ) နှာခေါင်းအတွင်းမှ ဂုနွဟ်ကို အလစ်ဖ်တစ်ခု မျှလုပ်၍ရွတ်ဖတ်ပါ။ လျှာထိပ်ကိုအာခေါင်နှင့် ထိကပ်ထားမည်ဆိုပါက အစ်ခံဖွားအ်ဖြစ်မည် မဟုတ်။ အစ်ခံဟားရ် ဖြစ်သွားပေမည်။ ဤသို့သော إِخْفَاءُ ကို حَقِيقِي ၏ ဟု ခေါ်ပါသည်။

အက္ခရာများ၏ အသံအဓိပ္ပာယ်များ

အက္ခရာများ	အသံအဓိပ္ပာယ်များ	အက္ခရာများ၏ အသံအဓိပ္ပာယ်များ	အက္ခရာများ၏ အသံအဓိပ္ပာယ်များ
၁	တ	أَنْتُمْ	جَنَّتِ تَجْرِي
၂	ထ	مِنْ ثَمَرَةٍ	شِهَابٍ ثَاقِبٍ
၃	င	فَأَنْجَيْنَا	فَصَبْرٌ جَمِيلٌ
၄	လ	أَنْدَادًا	كَأَسَاءِ رِهَاقًا
၅	န	لِتَنْزِيلٍ	بَاسِطٍ ذِرَاعَيْهِ
၆	ဆ	أَنْزَلَ	غُلًّا مَّا زَكِيًّا
၇	ဗ	تَنْسَوْنَ	قَوْلًا سَدِيدًا
၈	စ	إِنْ شَاءَ اللَّهُ	عَذَابٍ شَدِيدٍ
၉	ဗ	يُنْصَرُونَ	عَمَلًا صَالِحًا
၁၀	ဇ	مِنْ ضُرٍّ	مَسْجِدًا ضَرَارًا
၁၁	ဇ	مِنْ طِينٍ	لَحْمًا طَرِيًّا
၁၂	ဇ	فَانْظُرْ	ظِلًّا ظَلِيلًا
၁၃	ဖ	أَنْفُسَكُمْ	ضَنًّا لَا فَهْدَى
၁၄	ဇ	مِنْ قَبْلُ	رِزْقًا قَالُوا
၁၅	က	مِنْكُمْ	رَسُولٍ كَرِيمٍ

သင်ခန်းစာ (၁၃)

(مَيْمٌ سَاكِنٌ)

مَيْمٌ ဆိုသည်မှာ ဂျဇမ်ရှိသော مَيْمٌ ကိုခေါ်ပါသည်။

مَيْمٌ နှင့်ပတ်သက်သည့် အမိန့်ပညတ်ချက်(အခြေအနေ)
(၃)ရပ်ရှိပါသည်။

إِظْهَارُ (၃) إِخْفَاءُ (၂) إِدْغَامُ (၁) ၎င်းတို့မှာ

(၁) مَيْمٌ سَاكِنٌ ဆိုသည်မှာ - مَيْمٌ سَاكِنٌ إِدْغَامُ شَفَوِي တွင်အခြားမီးမိတ်တစ်ခုလာပါက မိမေစာကင်န်ကို ၎င်း၏ နောက်တွင် လာသောမီးမိတ်နှင့်ပေါင်း၍ မီးမိတ်နှစ်ခုလုံးအား(مُشْتَدِّدٌ)သန့်ဒီးဒ် ရှိတဲ့မီးမိတ်တစ်ခုကဲ့သို့ ရွတ်ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်သည်။ ထိုသို့ရွတ်ဖတ်ရာ ၌အလစ်ဖိတ်တစ်ခုခန့် ဂုန့်ဟ်လည်းလုပ်ရပါမည်။

أَمْ مَنْ - وَ مَا هُمْ مِنْكُمْ - إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ -

(၂) مَيْمٌ سَاكِنٌ إِخْفَاءُ شَفَوِي ဆိုသည်မှာ - မိမေစာကင်န်၏ နောက် တွင်(باء)အက္ခရာလာပါက မိမေစာကင်န်ကို အစ်ခ်ဖွားအ် လုပ်၍ဂုန့်ဟ်နှင့်တကွ ရွတ်ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်သည်။

မီးမိတ်ကို အစ်ခ်ဖွားအ်လုပ်တဲ့နည်းမှာ - မီးမိတ်ကို ရွတ်ဖတ်ချိန်၌ နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ ခြောက်သွေ့သော အပိုင်းကို ပြေးညှင်းစွာပိတ်ကာ နှာခေါင်းအတွင်း၌ အလစ်ဖိတ်တစ်ခုခန့်ဂုန့်ဟ်လုပ်ပါ။ ထို့နောက်နှုတ် ခမ်း များကိုမဖွင့်မီအလျှင် နှုတ်ခမ်းများ၏ စွတ်စိုသော အပိုင်းကို အားဖြင့်ပိတ်ကာ(باء)ကိုရွတ်ဖတ်ပါ။

၂၀၈ - أَمْ بِهِ - تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ -

(၃) ဆိုသည်မှာ - မိမိစောကင်နီ၏နောက်တွင်မီးမီးနှင့် ဘားအကွရာတို့မှအပ ကျန်ရစ်သော အကွရာ (၂၆)လုံးအနက် တစ်လုံးလုံးလာပါက မီးမီးကို ၎င်း၏ မခံရကျ်ဖြစ်သော နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ ခြောက်သွေ့သော အပိုင်းမှ ဂုဏ်မလုပ်ပဲထင်ရှားပေါ်လွင်စွာ ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

၂၀၉ - الْحَمْدُ - هُمْ فِيْهَا - أَنْعَمْتَ -

*****

သင်စဉ်းစာ(၁၄)

تَرْقِيْقُ နှင့် تَفْخِيْمُ

ဆိုသည်မှာ - အကွရာကို ပါးစပ်အပြည့် အောအောနှင့် လေးလေးဖတ်ခြင်းကိုခေါ်ပါသည်။

တَرْقِيْقُ ဆိုသည်မှာ - အကွရာကို ပါးစပ်အပြည့်မဟုတ်ဘဲ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးဖတ်ခြင်းကိုခေါ်ပါသည်။

تَفْخِيْمُ (ပုရ်လုပ်၍ဖတ်ခြင်း)နှင့် تَرْقِيْقُ (ဘာရီးက်လုပ်၍ဖတ်ခြင်း) တို့အရ အကွရာများ(၃)မျိုးရှိသည်။

(၁) حُرُوفٍ مُّفَخَّمَةٍ - ပုရ်လုပ်၍ ဖတ်ရသော အကွရာများ

(၂) حُرُوفٍ مُّرَقَّقَةٍ - ဘာရီးက် လုပ်၍ဖတ်ရသော အကွရာများ

(၃) حُرُوفٍ مُّشْتَرِكَةٍ - တစ်ခါတစ်ရံ ပုရ်လုပ်၍ တစ်ခါတစ်ရံ ဘာရီးက်လုပ်၍ ဖတ်ရသော အကွရာများ

(၁) حُرُوفٍ مُفَخَّمَةٍ ပုဂ္ဂလိပ်၍ ဖတ်ရသော အက္ခရာ(၇)လုံးရှိပါသည်။
 ၎င်းတို့မှာ - ضَغُطٌ قِطٌ ဖြစ်သည်။ ဤအက္ခရာ(၇)လုံးအား
 အမြဲတမ်း၎င်းတို့တွင် ဖတ်ရရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ဖတ်ရရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ပေးရန်
 ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ဂျဏ်ရှိသည်ဖြစ်စေပုဂ္ဂလိပ်၍ ဖတ်ရပါသည်။

ဤအက္ခရာ(၇)လုံးအား مُسْتَعْلِيَةً ဟုခေါ်ပါသည်။

(၂) حُرُوفٍ مُرَقَّعَةٍ ဘာရီးက်လုပ်၍ ဖတ်ရသော အက္ခရာ(၂၂)လုံး
 ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ اِذْ سَلَّ شَكَا ثَبَّتَ عَزُّ مَنْ يَجُودُ حَرْفُهُ ' اِنْ سَلَّ شَكَا
 ဖြစ်သည်။ ဤအက္ခရာ(၂၂)လုံးအနက် အက္ခရာ(၃)လုံးဖြစ်သော
 اَلِف (အလစ်ဖ်) اَللَّ စာလုံး၏လားမိနှင့် ى အက္ခရာတို့မှ အပ
 ကျန်ရစ်သော အက္ခရာ(၁၉)လုံးတို့အား အမြဲတမ်းဘာရီးက်လုပ်
 ၍ ဖတ်ရပါမည်။ ဤအက္ခရာ(၂၂)လုံးအား مُسْتَفْلَةً ဟု
 ခေါ်ပါသည်။

(၃) حُرُوفٍ مُشْتَرِكَةٍ တစ်ခါတစ်ရံ ပုဂ္ဂလိပ်၍ တစ်ခါတစ်ရံ ဘာရီးက်
 လုပ်၍ ဖတ်ရသော အက္ခရာ(၃)လုံးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ اَلِف - اَللَّ
 စာလုံး၏လားမိနှင့် ى တို့ဖြစ်သည်။ ဤအက္ခရာ(၃)လုံးတို့သည်
 တစ်ခါတစ်ရံပုဂ္ဂလိပ်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံ ဘာရီးက်ဖြစ်ပေသည်။

اَللَّ စာလုံး၏ လားမိ

اَللَّစာလုံး၏လားမိအလျင်၌ ဖတ်(သို့)ပေးရန်ရှိပါက အလ္လာဟ်စာလုံး၏
 လားမိနှင့်ခုစလုံးအား ပုဂ္ဂလိပ်၍ ဖတ်ရပါမည်။
 အလျင်၌ရှိသော ဖတ်နှင့်ပေးရန်တို့သည် အလ္လာဟ်စာလုံး၏ အစ၌

ပင်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် အခြားစာလုံး၌ရှိသည်ဖြစ်စေအတူ
တူပင်ဖြစ်သည်။

رَسُولُ اللَّهِ - هُوَ اللَّهُ - اللَّهُ

အကယ်၍ အလ္လာဟ် စာလုံး၏ လားမ်အလျင်၌ဇေရ်ရှိပါက

အလ္လာဟ်၏လားမ်အား ဘာရီးက်လုပ်၍ ဖတ်ရပါမည်။

ထိုဇေရ်သည် အလ္လာဟ်စာလုံး၏ အစ၌ပင်ရှိသည်ဖြစ်စေ(သို့)။

ခြားစားလုံး၌ရှိသည်ဖြစ်စေ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

عُوذُ بِاللَّهِ - بِسْمِ اللَّهِ - لِلَّهِ

ဟူသောစာလုံးသည်လည်း၊ စာလုံး၏ဥပဒေအတိုင်းသာဖြစ်
သည်။

قُلِ اللَّهُمَّ - قَالُوا اللَّهُمَّ - سُبْحَنَكَ اللَّهُمَّ - اللَّهُمَّ

စာလုံးတွင် လားမ်(၂)ခုရှိပါသည်။ ပုရ်လုပ်သောအခါတွင် လားမ်
နှစ်ခုလုံး အားပုရ်လုပ်ရပါမည်။

စာလုံး၏ လားမ်မှအပ အခြားမည်သည့် လားမ်ကိုမှ ၎င်း၏အလျင်၌

ဇေရ် နှင့် ပေးရှိရှိသည် ဖြစ်စေ ပုရ်မလုပ်ရပါ။ ဘာရီးက်လုပ်၍သာ

ဖတ်ရပေမည်။ ဥပမာ مَا وَلَهُ - كَلِّ

၏ အမိန့်(ဥပဒေ)

(၁) (- ُ) - ِ တွင် ُ ဇေရ်(သို့) ِ ပေးရှိရှိပါက ِ ကိုပုရ်ပါးစပ်အ

ပြည့်ဖတ်ရ ၏။ ِ တွင်သန့်ဒီးဒ်ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊

အတူတူပင်ဖြစ်၏။ ဥပမာ - **سِرًّا - أَمْرُنَا - رَبَّنَا**

(၂) (ر) - رာ တွင် = ရှိပါက رာ ကို ဘာရီးက် ပေါ့ပေါ့ပါးပါးဖတ်ရ၏။
သရ်ဒီးဒ်ရှိသည်ဖြစ်စေ။ မရှိသည်ဖြစ်စေ အတူတူပင်ဖြစ်၏။

ဥပမာ - **مِنْ شَرٍّ - رَجَالٍ**

(၃) (ر) - رာ သည်စာကင်န်ဖြစ်ပြီး (ဂျဇမ်ထားရှိပြီး) ၎င်း၏အလျင်၌ َ သို့မဟုတ် ُ ရှိပါက رာ ကိုပုရ်လုပ်၍ဖတ်ရပေမည်။

ဥပမာ - **قُرْآنٌ - قُرْيَةٌ**

(၄) (ر) - رာ သည်စာကင်န်ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏အလျင်၌ မူရင်းဇေးရ်ရှိမည်
ထို့ ပြင်ထိုမူရင်းဇေးရ်နှင့် رာတို့သည် စာလုံးတစ်လုံးထဲ၌လည်းရှိနေ
ကြမည်။ ၎င်းပြင်ထို رာ ၏နောက်ထိုစာလုံး၌ပင် **حُرُوفٍ مُسْتَعْلِيَةٍ**
(၇)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံး လည်းမရှိမည်ဆိုလျှင် ၎င်း رာ ကို
ဘာရီးက်လုပ်၍ဖတ်ရပေမည်။

ဥပမာ - **فِرْعَوْنٌ - أَنْزُرْ - اِغْفُرْ**

(ရှင်းလင်းချက်) رာ သည် စာကင်န်ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏အလျင်၌ = ရှိပါက ၎င်း
را ကိုဘာရီးက်လုပ်၍ဖတ်ရပေမည်။ သို့သော် ၎င်း رာ ကိုဘာရီးက်
လုပ်၍ဖတ်ရန် စည်းကမ်းချက်(၃)ရပ်ရှိသည်။ ၎င်းစည်းကမ်းချက်
(၃)ရပ်လုံးရှိမှသာ رာသည်ဘာရီးက်ဖြစ်ပေမည်။ ၎င်းစည်းကမ်းချက်
(၃)ရပ်မှတစ်ချက်ချက်မရှိပါက رာ သည်ဘာရီးက်ဖြစ်မည်မဟုတ်
ပေ။ ပုရ်သာဖြစ်ပေမည်။ ၎င်းစည်းကမ်းချက်(၃)ရပ်မှာ -

၁။ ၎င်း رာ ၏အလျင်၌ရှိသော ဇေးရ်သည်(أَصْلِي)မူရင်းဇေးရ်ဖြစ်ရ

မည်။ (عَارِضِي) ယာယီဇေးရ်မဖြစ်စေရ။

မူရင်းဇေးရ်ဆိုသည်မှာ - မူလအစကတည်းကရှိခဲ့သော ဇေးရ်ကို ခေါ်သည်။

ယာယီဇေးရ်ဆိုသည်မှာ - အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့်ရောက်ရှိ လာသော(ပေါင်းဖတ်သောအခါပြုတ်ကျသွားသော)ဇေးရ်ကို ခေါ်သည်။(ဤနှစ်မျိုးကိုအရဗီတတ်ကျွမ်းသူများသိရှိကြပါသည်။)

၂။၎င်း ၂ ဇာ်အလျင်၌ရှိသောဇေးရ်သည် ၂ ရှိနေသောစာလုံး၌ပင်ရှိရ မည်။ အခြားစာလုံး၌ မရှိစေရ (၂ နှင့် — နှစ်ခုစလုံးသည် စာလုံး တစ်လုံးထဲ ၌ရှိနေရမည်။ စာလုံးနှစ်လုံး၌မရှိစေရ။)

၃။၎င်း ၂ ဇာ်နောက် ၂ ရှိနေသော စာလုံးတွင် حُرُوفٌ مُسْتَعْلِيَةٌ (၇)လုံးမှတစ်လုံးလုံးမရှိစေရ مُسْتَفْلَةٌ (၂၂) လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံးသာရှိရမည်။

(၅) ၂ သည်စာကင်န်ဖြစ်ပြီး၎င်း၏အလျင်၌(زَيْرِ عَارِضِي)ယာယီဇေးရ် (အမြဲတည်ရှိမနေသောဇေးရ်) ရှိပါက ၂ ကိုပုရ်လုပ်၍ဖတ်ရပေမည်။
ဥပမာ - ارْتَابُوا - ارْجِعُوا ၊ ဤဥပမာများတွင် ၂ ဇာ်အလျင်၌ ဇေးရ်တော့ရှိ၏။ သို့သော် ထိုဇေးရ်သည် أَصْلِي မူရင်းဇေးရ်မ ဟုတ် عَارِضِي ယာယီဇေးရ်သာဖြစ်၏။ ပေါင်းဖတ်သောအခါ ၎င်းသည်တည်ရှိမနေပဲ ပြုတ်ကျသွားပေသည်။

ဥပမာ - رَبِّ ارْجِعُوا - رَبِّ ارْتَابُوا

(၆) ၂ သည် စာကင်န်ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏အလျင်၌ မူရင်းဇေးရ်လည်းရှိ၏။

သို့သော် ထိုမူရင်း ဇေးရ် သည် ၂၁ ရှိသော စာလုံး၌မဟုတ်ပဲ
အခြားစာလုံး တစ်လုံး၌ ရှိနေမည်ဆိုလျှင်(၂၁ နှင့် ဇေးရ် သည်
စာလုံး တစ်လုံး၌ မဟုတ်ဘဲ စာလုံးနှစ်လုံး၌ရှိနေပါက) ၂၁ ကို
ပုရ်လုပ်၍ ဖတ်ရပေမည်။ ၂၀မာ - رَبِّ ارْجِعُونِ
ဤ၂၀မာများတွင် رَبِّ သည်သီးသန့်စာလုံးတစ်လုံးဖြစ်၏။
رَبِّ ارْجِعُونِ သည်လည်းသီးသန့်စာလုံးတစ်လုံးဖြစ်၏။ ဤနည်းတူ
مُ ၂၁ နှင့် رَبِّ ارْجِعُونِ တို့သည်လည်းသီးခြားသီးခြားစာလုံးများဖြစ်၏။
ဤအတွက် ၂၁ ကို ပုရ်လုပ်၍ ဖတ်ရပေမည်။

(၇) ၂၁ သည်စာကင်န်ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏အလျှင်၌ ထိုစာလုံး၌ပင်မူရင်းဇေးရ်
လည်းရှိ၏။သို့သော် ၂၁၏နောက်ထိုစာလုံး၌ပင် مُسْتَعْلِيهِ
(၇)လုံး: خُصَّ ضَغْطٌ قِطٌ တို့အနက်မှ တစ်လုံးလုံးရှိမည်ဆိုလျှင်
၂၁ကိုပုရ်လုပ်၍ ဖတ်ရပေမည်။

၂၀မာ - لِبِالْمَرْصَادِ - مَرْصَادًا - فِرْقَةً - وَارْصَادًا - قِرْطَاسٍ -
ဤ၂၀မာများအားလုံးတွင် ၂၁ကိုပုရ်လုပ်၍ ဖတ်ရပေမည်။

(ရှင်းလင်းချက်) مُسْتَعْلِيهِ သည် ၂၁ ၏နောက်၂၁ရှိသောစာလုံး
၌မဟုတ်ပဲအခြားစာလုံး၌ရှိမည်ဆိုလျှင်၂၁သည် ပုရ်ဖြစ်မည် မဟုတ်၊
ဘာရိုးကသာဖြစ်မည်။

၂၀မာ - أَنْذِرْ قَوْمَكَ - فَأَصْبِرْ صَبْرًا - وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ -
ဤ၂၀မာများတွင် ၂၁၏နောက် مُسْتَعْلِيهِ (ق.ص.خ)
တို့ရှိသော်လည်း၂၁သည် ဘာရိုးကသာဖြစ်ပေမည်။

အကြောင်းမှာ ၂ သည်စာလုံးတစ်လုံး၌ဖြစ်ပြီး **حُرُوفٍ مُّسْتَعْلِيَةٍ**
သည် အခြား သီးသန့်စာလုံးတစ်လုံး၌ ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်၏။

- (၈) (ُ َ ِ ِ) ၂ သည်စာကင်န်ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏အလျင်၌ရှိသောအက္ခရာ
သည်လည်းစာကင်န်ဖြစ်နေပါက ဤစာကင်န်ဖြစ်နေသောအက္ခရာ
၏အလျင်ကို(အနောက်ဘက်မှ တတိယမြောက်ဖြစ်တဲ့ အက္ခရာကို)
ကြည့်ပါ။ အကယ်၍ ဤတတိယမြောက် အက္ခရာ၌ ِ (သို့) ُ
ရှိမည် ဆိုလျှင် ၂ ကိုပုရ်လုပ်၍ ဖတ်ရပေမည်။

ဥပမာ - **لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۝ بِكُمُ الْعُسْرُ**

ဤဥပမာများတွင် ၂ လည်းစာကင်န်ဖြစ်ပြီး ُ **سَيْنٌ** နှင့် ُ **دَالٌ**
လည်းစာကင်န်ဖြစ်နေ၏။ ထို့ပြင် တတိယမြောက်အက္ခရာဖြစ်တဲ့
ُ **قَافٌ** ပေါ်ဇဝရ်ရှိပြီး ُ **عَيْنٌ** ပေါ်ပေးရှိရှိနေ၏။ ဤအတွက် ဤဥပ
မာများတွင် ၂ ကိုပုရ်လုပ်၍ ဖတ်ရပေမည်။

အကယ်၍ တတိယမြောက် အက္ခရာ၌ ُ ရှိမည်ဆိုလျှင် ၂ သည်
ဘာရီးက်ဖြစ်ပေမည်။ ဥပမာ - **ذِي الْذَرِّ ۝**

ဤဥပမာတွင် ၂ လည်းစာကင်န်ထို့ပြင် ُ **كَافٌ** လည်းစာကင်န်ဖြစ်
ပြီး ُ **دَالٌ** တွင်ဇဝရ်ရှိနေ၏။ ဤအတွက် ၂ သည် ဘာရီးက်ဖြစ်
ပေမည်။

(မှတ်ချက်)

(ဤသို့သော ပုံစံသည် ُ **قَافٌ** လုပ်သောအခါ၌သာဖြစ်ပေသည်။)

- (၉) ၂ သည်စာကင်န်ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏အလျင်၌စာကင်န်ဖြစ်နေသောအက္ခရာ

သည် မှ အကွရာဖြစ်ပါက ၂ ကို အခြေအနေတိုင်း၌ ဘာရီးက် လုပ်၍ ဖတ်ရပေမည်။ မှ၏အလျှင်၌ ၂ ရှိသည်ဖြစ်စေ ၃ ရှိသည် ဖြစ်စေ၊ အခြေအနေတိုင်း၌ ဘာရီးက်သာ ဖြစ်ပေမည်။

ဥပမာ - $\text{○ خَيْرُ ○ قَدِيرُ}$

ဤဥပမာများတွင် ၂ ကို ဘာရီးက်လုပ်၍ ဖတ်ရပေမည်။

(၁၀) إِذَا مَا လုပ်၍ ဖတ်သော ၂ -

၎င်း ၂ ကို ဘာရီးက်လုပ်၍ ဖတ်ရပေမည်။

ဥပမာ - $\text{بِسْمِ اللَّهِ مَجْرُهَا}$

إِذَا مَا ဆိုသည်မှာ ဇေရ် ကို ဇေရ်ဘက်သို့ (သို့) အလစ်ဖ်ကို ယားဘက်သို့ ယိမ်းယိုင်စေလျက် (၂ ကို ဇေရ်နှင့် ဇေရ်၏ကြားပုံစံ) (အလစ်ဖ်ကို အလစ်ဖ်နှင့် ယား၏ကြားပုံစံဖြင့်) ရွတ်ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်၏။ ၂ သည် ဇေရ်သက်သက်မရှိနေရ။ လုံးလုံး ဇေရ်လည်း ဖြစ်မသွားရ။ အလစ်ဖ် သည် အလစ်ဖ်သက်သက်မရှိနေရ - လုံးလုံး ယား ဖြစ်သွားခြင်း လည်းမရှိစေရ။

အထက်ပါဥပမာတွင်ရှိသော ၂ ၏ ခရီးဇေရ်အား အခြားနေရာများ ရှိခရီးဇေရ် များကဲ့သို့ ယား သက်သက်နှင့် ဖတ်ခြင်း (ငြိမ်း ဟု ဖတ်ခြင်း) သည် မှား၏။ ၎င်းကို ယားနှင့် အလစ်ဖ်၏ကြားပုံစံ၊

ထို့ပြင် ဇေရ် နှင့် ဇေရ်၏ကြားပုံစံဖြင့် အေမာလဟ်လုပ်၍ ၂ ရေး ဟု သာ ဖတ်ရပေမည်။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် တစ်အုပ်လုံးတွင် ဤစာလုံးတစ်လုံး တည်း၌သာ အေမာလဟ်ရှိပေသည်။

ရာ ဝပ်ကံဖ်လုပ်ထားသော ပုံစံနှင့် - رَوْحٌ - رَاءِ مُرَامَةٍ

မုဒြာမံ သည် ——— ရှိသော ၃ ကဲ့သို့ဖြစ်၏။

၎င်း ၊ နှင့် - ရှိပါက၎င်းကို အာရ်ဇ်လုပ်၍ ဖတ်ရပေမည်။ ။ ။ ရှိပါ
ကုန်လုပ်၍ဖတ်ရပေမည်။ ။ ၂၀ မာ وَالْفَجْرُ

ဤစာလုံး၌ရှိသော رَပေါ် مَوْ ပုံစံနှင့်ဝင်ကံမ် ပြုမည်ဆိုပါက رَ
ကိုဘာရီးက်လုပ်ရပေမည်။ مُتَّصِرِ ဤစာလုံး၌ရှိသော رَ ပေါ်

مَرْوُ پۇڭى ئۆيىگە كېلىپ، بۇ يولدىكى قاتتىق زورلۇقنى سۆزلىشىپ چۈشەندۈرۈپ بەردىن بەردىگە تەسلىم قىلدۇ.

‘မှီ’ သည် — နှင့် ‘၌’ သာဖြစ်ပေသည်။ ၎င်း၏အကြောင်းကို အကျယ်တဝင့် အသင်ရှေ့တွင်ဖတ်ရပါလိမ့်မည်။

၁။ အိန္ဒိယ (၂၀၀၀) ခု

အလစ်မငါအရှေ့တွင် ပုရ်အက္ခရာရှိပါက အလစ်မကိုလည်း ပုရ်လုပ်ရပါမည်။ အကယ်၍ အလစ်မငါ အရှေ့တွင်ဘာရီးက် အက္ခရာရှိပါက အလစ်မကိုလည်း ဘာရီးက်လုပ်ရပါမည်။

ပုရ်အက္ခရာဆိုသည်မှာ حُرُوفٍ مُسْتَعْلِيَةٍ (၇)လုံး၊ ထို့ပြင်ပုရ်လုပ်ရသော ၂၁ နှင့်ပုရ်လုပ်ရမည့်အဏ္ဏဟ်စာလုံး၏ လားမ်(၄င်း၏အလျင်၌ ဇဗရ်(သို့)ပေးရှိရှိသော အခါ ပုရ်ဖြစ်ပေမည်) တို့ဖြစ်ပေသည်။

التَّرَاقِي . طَال . خَالِدُونَ هـ - ٥٥٥

ဘာရီးက်အက္ခရာဆိုသည်မှာ အထက်ပါအက္ခရာမှ အပကျန်ရစ်သောအက္ခရာ(၁၉)လုံး **فَحْتُهُ شِسْكَتْ أَجْدَبْ نِعْمَ ذَنْوَى** နှင့် အလျင်၌ ဇေးရ်ရှိသော အဏ္ဏဟ်စာလုံး၏ လားမ်တို့ဖြစ်သည်။

زَالَ . نَاصِرِينَ - ص ٥٥٥

သင်ခန်းစာ (၁၅)

قُلُوبُ

قُلُوبُ ဆိုသည်မှာ - အကွရာကိုရွတ်ဖတ်ချိန်၌ အသံသည် မခံရကျတွင် လှုပ်ရှားသွားပြီး ပဲ့တင်သံထွက်ပေါ်လာသည်ကို ခေါ်၏။

قُلُوبُ ၏အကွရာ (၅)လုံးရှိပါသည်။

၎င်းတို့မှာ - ا. ب. ج. د. ه. ط. ق. တို့ဖြစ်သည်။ ပေါင်းချုပ်မှာ قُطْبُ جُ ဖြစ်သည်။ ဤအကွရာများအား ကလ်ကလဟ်လုပ်၍ ဖတ်ရပါမည်။ အထူးသဖြင့် ၎င်းတို့အပေါ် فَ و ရပ်နားသောအခါ ကလ်ကလဟ် ကိုကောင်းစွာ လုပ်ရပါမည်။

ဤအကွရာ(၅)လုံးအား حُرُوفِ قُلُوبُ (ကလ်ကလဟ်လုပ်ရသည့် အကွရာများ) ဟုခေါ်ပါသည်။

ကလ်ကလဟ် လုပ်ရာတွင် အဆင့် (၅)ဆင့်ရှိပါသည်။

(၁) ကလ်ကလဟ်လုပ်ရသည့် အကွရာ(၅)လုံးအနက် တစ်လုံးလုံးတွင် သင်္ချာဒီးဒ်ရှိပြီး၎င်းအပေါ် فَ و ရပ်နားမည်ဆိုလျှင်ကလ်ကလဟ် ကိုများ စွာလုပ်ရပါမည်။

ဥပမာ - وَتَبَّ ۝ بِالْحَقِّ ۝

ဤသည် ကလ်ကလဟ်၏ အမြင့်ဆုံးအဆင့်ဖြစ်သည်။

(၂) ကလ်ကလဟ်အကွရာ(၅)လုံးအနက် တစ်လုံးလုံးသည် ဂျဇမ်ရှိပြီး၎င်း အပေါ် فَ و ရပ်နားမည်ဆိုပါက ကလ်ကလဟ်ကို ပုံစံ(၁)ထက် လျော့နည်းလျက် လုပ်ရပါမည်။ ဤသည် ကလ်ကလဟ်၏ ဒုတိယအဆင့် ဖြစ်သည်။

၂ပမာ - ၀ فَانصَبْ ၀ خَلَقَ ၀ مَجِيدٌ
لَمْ يَخْرُجْ . لَقَدْ . لَمْ يَتُبْ

- (၃) ကလ်ကလဟ် အက္ခရာများတွင် သရ်ဒီးဒ်ရှိပြီ ၎င်းတို့အပေါ် وَقَفْ ရပ်နားခြင်းမပြုပါလျှင် ကလ်ကလဟ်ကို ပုံစံ(၂)ထက် လျော့နည်း၍ လုပ်ရပါမည်။ ဤသည် ကလ်ကလဟ်၏ တတိယအဆင့်ဖြစ်သည်။

၂ပမာ - الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ

- (၄) ကလ်ကလဟ် အက္ခရာများအနက် တစ်လုံးလုံးသည် စာလုံး၏ အလယ်တွင်ရှိပြီး စာကင်န်ဖြစ်နေပါလျှင် ၎င်းကို ပုံစံ(၃)ထက်ပင် လျော့၍ ကလ်ကလဟ်လုပ်ရပါမည်။ ဤသည် ကလ်ကလဟ်၏ စတုတ္ထအဆင့်ဖြစ်ပါသည်။

၂ပမာ - يَجْعَلُونَ . أطوارًا . مَدَدَنَا . خَلَقْنَا . أَبْوَابَ

- (၅) ကလ်ကလဟ်၏ အနိမ့်ဆုံးအဆင့် - ဤအဆင့်သည် ကလ်ကလဟ် အက္ခရာများတွင် ဇဗရ်-ဇေးရ်-ပေးရ် တို့ရှိသည့်အခါ၌ဖြစ်ပေသည်။

၂ပမာ - قُلْ . قَدْ . قُلْ . قُلْ . قُلْ

ကလ်ကလဟ်လုပ်ရာတွင် သတိထားရမည့်နောက်ထပ်အချက်တစ်ချက်မှာ-

၁။ ကလ်ကလဟ် လုပ်မည့်အက္ခရာတွင် လျစ်ရှ်ပါက ကလ်ကလဟ် လုပ်သည့်အခါ ပဲ့တင်သံကို ချက်ခြင်း (မဆိုင်းမတွ) ထုတ်ရပါမည်။

၂ပမာ - ၀ أَجْرٌ . قَدْ . وَقُرْ . وَمَا كَسَبَ ၀

၂။ ကလ်ကလဟ် လုပ်မည့်အက္ခရာတွင် သရ်ဒီးဒ်ရှိမည် ဆိုလျှင်

ကလံကလဟ်လုပ်သည့်အခါ ပဲ့တင်သံကို ဆိုင်းငံ့၍ ထုတ်ရပါမည်။

بِالْحَقِّ ۝ بِالْحَقِّ ۝ وَتَبَّ ۝ - (ချက်ခြင်းမထုတ်ရပါ)ဥပမာ-

*****

သင်ခန်းစာ (၁၆)

حُرُوفِ قَمَرِيَّةٍ وَ حُرُوفِ شَمْسِيَّةٍ

စုစုပေါင်း ၂၈ ခုရှိသော ခမရီယာလုံးနှင့် နေရီယာလုံးများသည် နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။

قَمَرِيَّةٌ ۥ شَمْسِيَّةٌ ۥ

(၁) حُرُوفِ شَمْسِيَّةٍ (၁၄) လုံးရှိပါသည်။

၄င်းတို့မှာ - ط ل ث ض ن ش ط ز د ر ذ ص ت -

ပေါင်းချုပ်မှာ ط ش ن ض ز د ر ذ ص ت

၄င်းအက္ခရာများအနက်အက္ခရာတစ်လုံးလုံးသည် (أ) ၏လားမိ

နောက်တွင်လာပါက أ ၏လားမိကို ၄င်း၏နောက်တွင်လာသော

အက္ခရာနှင့် ا د غ ا လုပ်၍ဖတ်ရပေမည်။ သဘောမှာ လားမိကို

၄င်း၏ နောက်တွင်လာသောအက္ခရာနှင့်ပြောင်း၍ သင်္ချာမီးခိုး ရှိတဲ့

အက္ခရာ တစ်ခုကဲ့သို့ပေါင်းဖတ်ရပေမည်။

ဤသို့သော ا د غ ا ကို شَمْسِيَّةٌ ကို ا د غ ا

عَلَمٌ . الشَّمْسُ . اللَّهُ - ဥပမာ-

(၂) **حُرُوفِ قَمَرِيَّة** သည်လည်း (၁၄)လုံးရှိပါသည်။

၄င်းတို့မှာ **ه م ي ق ع ف خ و ك ج ح غ ب أ** တို့ဖြစ်သည်။

ပေါင်းချုပ်မှာ **ابغ حجك وخف عقيمه** ဖြစ်ပါသည်။

၄င်းအက္ခရာများအနက် အက္ခရာတစ်လုံးလုံးသည် 'အ်' ၏လားမ်
နောက်တွင်လာပါက 'အ်' ၏လားမ်ကို **اظهار** လုပ်၍ဖတ်ရပေမည်။
သဘောမှာ(လားမ်ကို ထုတ်ဖော်၍ ဖတ်ရပေမည်)။

ဤသို့သော် **اظهار قمرى** ကို **اظهار** ဟုခေါ်ပါသည်။
القمر . البر . الحمد - ဥပမာ

*****

သင်ခန်းစာ(၁၄)

(مَد)

'**مَد**' ဆိုသည်မှာ (**حُرُوفِ مَدَّة**) မ်အက္ခရာများ၌ အသံကိုရှည်လျှားစေ
ခြင်း(ဆွဲခြင်း)ဖြစ်သည်။

(**حُرُوفِ مَدَّة**) မ်အက္ခရာများ (၃)လုံးရှိပါသည်။

၁။ **ألف مَدَّة** (ا) ညာဘက်၌ဇေရ်ရှိသော အလစ်

ဥပမာ- **هنا** . **نا** . **ها** တို့ရှိ အလစ်

၂။ **واو مَدَّة** (و) ကိုယ်တိုင် ဂျဇ်ထားရှိပြီး ညာဘက်၌ဇေရ်ရှိ

သောဝေါင်။ ဥပမာ- **جوع** ရှိ ဝေါင်

၃။ **ياء مَدَّة** (ي) ကိုယ်တိုင်ဂျဇ်ထားရှိပြီး ညာဘက်၌ဇေရ်ရှိ

သော ယား။ ဥပမာ- **نستعين** ရှိ ယား

‘ခရားဇဝန် ခရီးဇေးရ်နှင့်’ - အွယ်တားပေးရှ်တို့သည်လည်း
 حُرُوفٍ مَدَّةٌ ၌ ပါဝင်၏။

ခရားဇဝန်သည် (ا) أَلِف် မَدَّة ၏အသံပေးသည်။ بَا . ب .
 ခရီးဇေးရ်သည် (ي) يَاء် မَدَّة ၏အသံပေးသည်။ بِي . ب .
 အွယ်တားပေးရှ်သည် (و) وَاو် မَدَّة ၏အသံပေးသည်။ بُو . ب .
 သည်နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိပါသည်။

مَدِّ اَصْلِي ۝ مَدِّ فَرْعِي ۝

(၁) مَدِّ اَصْلِي ဆိုသည်မှာ - حُرُوفٍ مَدَّة (မစ်အက္ခရာများ)၏နောက်
 တွင်ဟမ်ဇတ်နှင့်ဂျဇမ်တို့မရှိသည့်မစ်ကို ခေါ်ပါသည်။

သဘောမှာ - မစ် အက္ခရာများ၏နောက်ဟမ်ဇတ်နှင့်ဂျဇမ်တို့မရှိပါလျှင်
 မစ်အက္ခရာများ (أَلِف . يَاء . وَاو်)တို့ကို ၎င်းတို့၏ မူရင်းအတိုင်း
 အတာမျှ (အလစ်ဖ်တစ်လုံးမျှ) ဆွဲ၍ဖတ်ရပေမည်။

ဤကဲ့သို့ မစ်အက္ခရာများကို ၎င်းတို့၏မူရင်းအတိုင်းအတာမျှ
 (အလစ်ဖ်တစ်လုံးမျှ)ဆွဲ၍ဖတ်ခြင်းကို مَدِّ اَصْلِي ဟုခေါ်ပါသည်။

حُرُوفٍ مَدَّة မစ်အက္ခရာများကို ဆွဲရမည့် မူရင်းအတိုင်းအတာမှာ
 အလစ်ဖ်တစ်လုံးခန့် (ဇဝန်နှစ်ခုမျှ) ဖြစ်သည်။

قُولُوا . قِيلَ . قَالَ -

مَدِّ اَصْلِيကို مَدِّ طَبْعِي နှင့် مَدِّ اَصْلِي ဟုလည်းခေါ်ပါသည်။

مَدِّ اَصْلِي ကိုဆွဲရမည့် အတိုင်းအတာမှာ အလစ်ဖ်တစ်လုံးခန့်ဖြစ်
 သည်။ အလစ်ဖ်တစ်လုံးထက်လျော့၍ ဆွဲခြင်းသည် ဟရာဖ်ဖြစ်

သင်္ဃန်း အလစ်တစ်လုံးထက်ပို၍ ဆွဲခြင်းသည် မက္ကရူးဟ် ဖြစ်သည်။

အချို့က တရားမဟုဆိုသည်။

(၂) **مَدِّ حُرُوفٍ مَدٍّ** ဆိုသည်မှာ- (မစ်အက္ခရာများ) ၏နောက် တစ်ဇာတ်နှင့်လျှပ်တို့ရှိသည့် မစ်ကိုခေါ်၏။

သဘောမှာ မစ်အက္ခရာများ၏နောက် **တစ်ဇာတ်နှင့်လျှပ်**တို့ရှိမည်ဆို လျှင်မစ်အက္ခရာများကို ၎င်းတို့၏ မူရင်း**အတိုင်းအတာ**ထက် (အလစ်တစ်လုံးထက်) ပို၍ဆွဲရပေမည်။ ဤကဲ့သို့ မစ်အက္ခရာများ ကို၎င်းတို့၏မူရင်းအတိုင်းအတာထက်ပို၍ ဆွဲခြင်းကို **مَدِّ حُرُوفٍ** ဟုခေါ်သည်။ ဥပမာ- **الرَّسُولُ . سُوٍّ . النَّاسُ . جَاءَ**

مَدِّ حُرُوفٍ သည်(၄)မျိုးရှိပါသည်။

مَدِّ مُتَّصِلٍ ၁။ **مَدِّ مُنْفَصِلٍ** ၂။

مَدِّ لَا زِمٍ ၃။ **مَدِّ عَا رِضٍ وَقَفِي** ၄။

(၁) **مَدِّ حُرُوفٍ** (မစ်)တစ်လုံးတည်း၌ စာလုံးတစ်လုံးတည်း၌ မစ်အက္ခရာ၏နောက်တစ်ဇာတ်ရှိသည့်မစ်ကိုခေါ်ပါသည်။

သဘောမှာ- မစ်အက္ခရာများ၏နောက် တစ်ဇာတ်သည်မစ်အက္ခရာရှိ သည့် စာလုံး၌ပင် ရှိနေမည်ဆိုပါက မစ်အက္ခရာကိုဆွဲ၍ဖတ်ရပေ မည်။ ဤကဲ့သို့သော (မစ်) ကို(ဆွဲ၍ဖတ်ခြင်းကို) **مَدِّ مُتَّصِلٍ** ဟုခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ- **سَيِّئَاتُ - سُوٍّ - سَوَاءٌ**

مَدِّ مُتَّصِلٍ ကိုအလစ်မရှိလုံး(သို့) နှစ်လုံးခွဲ(သို့) အလစ်မ

(၄)လုံး ခန့်ဆွဲ၍ ဖတ်ရပေမည်။

مَدِّ مُتَّصِلٍ ကို مَدِّ وَاجِبٍ ဟုလည်းခေါ်ပါသည်။

(၂) مَدِّ مُتَّفَعٍ ဆိုသည်မှာ မဇ်အက္ခရာ၏နောက်ဟမ်ဇတ်သည်စာလုံးတစ်လုံးထဲ၌ မဟုတ်ပဲ မဇ်အက္ခရာသည် စာလုံးတစ်လုံး၏အဆုံးတွင်ရှိပြီးဟမ်ဇတ်သည်အခြားစာလုံးတစ်လုံး၏အစ၌ ရှိနေသည့် မဇ်ကိုခေါ်ပါသည်။

فِي أَنْفُسِكُمْ - قَالُوا آمَنَّا - إِنَّا آعْطَيْنَاكَ

مَدِّ مُتَّفَعٍ ကို مَدِّ مُتَّصِلٍ ကဲ့သို့အလစ်ဖ်နှစ်လုံး၊ နှစ်လုံးခွဲ၊ လေးလုံးမျှဆွဲရပေမည်။ သို့သော် مَدِّ مُتَّفَعٍ တွင်အလစ်ဖ်တစ်လုံးခန့်လည်း ဆွဲခြင်းပိုင်သည်။

مَدِّ مُتَّفَعٍ ကို مَدِّ جَائِزٍ ဟုလည်းခေါ်ပါသည်။

မဇ်များ၏ အကြောင်းကို အကျယ်တဝင့် အသင်ရှေ့အတန်းများတွင်

ဖတ်ရပါ လိမ့်မည်။

*****

သင်ခန်းစာ(၁၈)

رَبِّهِمْ رَحْمَةً وَرَبِّهِمْ رَحْمَةً

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို နားမလည်သော သူများအဖို့ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ချွတ်ဖတ်နေစဉ် ရပ်နားလိုပါက အောက်ပါ ရပ်နားရန် အချက်ပြလက္ခဏာများရှိသော နေရာ၌သာ رَبِّهِمْ နားသင့်ပါသည်။

ရပ်နားရန်အချက်ပြလက္ခဏာများမှာ-

- (၁) ၀ - အာယသ်   (၂) وَقْفٍ لَا زِمَ - م (၃) وَقْفٍ مُطْلَقٍ - ط
 (၄) وَقْفٍ مُرْخَصٍ - ص (၅) وَقْفٍ مُجَوِّزٍ - ز (၆) وَقْفٍ جَائِزٍ - ج (၇)
 قِلَا (၈) لَا (၉) صَلَّى (၁၀) صَلَّ (၁၁) قَفَّ (၁၂) ك (၁၃) ق (၁၄)
 وَقْفَةٍ (၁၅) ۞ ۞

(၁၆) ရပ်နားရန် အချက်ပြ လက္ခဏာတစ်ခုခုထားရှိသော အာယသ်

٥ - ٦ - ٧

(၁၇) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ဘေးအနား၌ရေးသားထားသော وَقْفٌ (၁၈) မိုး

وَقْفُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (၁)

(وَقْفُ جِبْرَائِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَقْفٌ مُنْزَلٌ (၂)

وَقْفٌ كُفْرَانٌ (၃) وَقْفٌ غُفْرَانٌ (၄)

အထက်ပါလက္ခဏာများအနက်မှ ပထမလက္ခဏာ(၄)ခု ၀.မ.ပ.ဖ.တို့ သည်အကြီးစားလက္ခဏာများဖြစ်သည်။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ရွတ်ဖတ် နေစဉ်ရပ်နားလိုပါက ဤလက္ခဏာ(၄)ခု၌သာရပ်နားသင့်ပါသည်။ တဖန် ဤလက္ခဏာ(၄)ခုအနက်မှ ပထမ(၃)ခုတွင် ရပ်နားခြင်းသည်အကောင်း ဆုံးဖြစ်သည်။ ဤလက္ခဏာ(၃)ခုတို့၌ရပ်နားပြီးနောက် ၎င်းတို့၏အလျင်မှ ပြန်ကျော့ဖတ်ရန်မလိုပါ။ ၎င်းတို့၏ အနောက်မှ ဆက်ဖတ်နိုင်ပါသည်။ စတုတ္ထလက္ခဏာဖြစ်သော (၄)သည်ထိုလက္ခဏာ(၃)ခုတို့ထက်အဆင့်နိမ့် ၏။ ဤအတွက်၎င်းထက်ကြီးသော(မြင့်သော)လက္ခဏာတစ်ခုခုထိ တသက်အောင်နိုင်ပါလျှင်၎င်းအပေါ်မရပ်နားပဲ ဆက်ဖတ်သင့်ပေသည်။

အသက်မအောင့်နိုင်ပါက ၎င်းအပေါ်ရပ်နားခြင်းသည်လည်းပိုင်၏။

(၂) လက္ခဏာအပေါ် 'فَوْ' ရပ်နားပြီးနောက်၎င်း၏ အလျင်ရှိ အကြီးစား လက္ခဏာတစ်ခုမှ ၎င်း၏အနောက်ရှိအကြီးစား လက္ခဏာတစ်ခုအထိ ကျော့ဖတ် နိုင်ပါက ကျော့ဖတ်ခြင်းသည် ပိုကောင်း၏။ သို့မဟုတ်ပါက ၎င်း၏ အနောက်မှဆက်ဖတ်နိုင်ပါသည်။

'فَوْ' ရပ်နားရန်အချက်ပြ လက္ခဏာတစ်ခုခုထားရှိသော

အာယသ် ၀ - ၀ တို့နှင့်

وَقَفَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (၁)

وَقَفَّ جِبْرَائِيلُ كَقَفَّ (ဤ) وَقَفَّ مُنْزِلُ (၂)

လည်းခေါ်သည်) (၃) وَقَفَّ غُفْرَانُ (၃) တို့သည်လည်း အထက်ပါ

လက္ခဏာ(၄)ခု အတိုင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အပေါ်ရပ်နားခြင်း

သည်ကောင်းမြတ်၏။

၈ - ဤသို့သောလက္ခဏာကို အာယသ် ဟုမှတ်ယူပြီး ရပ်နားလိုသော်ရပ်နားနိုင်ပါသည်။

အထက်ပါရပ်နားရန်အချက်ပြ လက္ခဏာများ အနက်မှ လက္ခဏာ(၄)ခု ခ - ص - ق - ف တို့၌လိုအပ် သောအခါ (၎င်းတို့ထက်ကြီးသော လက္ခဏာ များဖြစ်သော ج စသည်တို့ အလှမ်းဝေးနေပါလျှင်) 'فَوْ' ပြုခွင့် ရှိပါသည်။

သို့သော် 'فَوْ' ပြုပြီးနောက်၎င်းတို့၏အလျင်မှ ပြန်ကျော့ဖတ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ ၎င်းတို့၏ အနောက်မှ ဆက်ဖတ်ခြင်းသည်

မမှန်ကန်ပေ။

ရပ်နားရန်အချက်ပြ လက္ခဏာများအနက်မှ လက္ခဏာ(၃)ခု **صَلِّ**
- **صَلِّ** - **قِلًّا** တို့တွင် **وَصَلِّ** ဆက်ဖတ်ခြင်းသည်ကောင်း၏
(မရပ် နားသင့်ပေ) . . .

وَقَفَّ كُفْرَانٌ - ဤလက္ခဏာရှိသောနေရာ၌ ဝပ်ကံဖ်လုပ်ခြင်းသည်
မကောင်းပေ။ **وَقَفَّ** မလုပ်သင့်ပေ။

၆- ဤလက္ခဏာသည် တစ်ခါတစ်ရံစာသားများ၏အလယ်တွင်ရှိပြီး
တစ်ခါတစ်ရံ အာယသ်၏ အပေါ်၌ ဤသို့ **يَا** ရှိ၏ (ဤသို့သော
အာယသ်ကို **يَا** **آيَاتٍ**) ဟုခေါ်ပါသည်။ ၎င်း၏အမိန့်မှာ စာသား
များ၏အလယ်တွင်ရေးသားထားပါက ၎င်းအပေါ် **وَقَفَّ** ပြုခြင်းမ
ပိုင်ပါ။ အာယသ်၏အပေါ်၌ရေးသားထား ပါလျှင် ဝပ်ကံဖ်ပြုခြင်း
ပိုင်၏။ သို့သော်ဆက်ဖတ်ခြင်းသည်ပို၍ကောင်း၏။
وَقَفَّ ပြုသောအခါပြန်မကျော့ရပါ။

၇- ဤလက္ခဏာ၏သဘောကား၎င်း၏အလျင်၌ရှိသော လက္ခဏာနည်း
တူ၎င်းကိုလည်းမှတ်ယူပါဟူ၍ဖြစ်၏။ ၎င်း၏အလျင်၌ **وَقَفَّ** ၏လက္ခ
ဏာရှိပါက၎င်းကိုလည်း **وَقَفَّ** ၏လက္ခဏာဟုမှတ်ယူပါ။ အကယ်၍
၎င်း၏အလျင်၌ **وَصَلِّ** ၏လက္ခဏာရှိပါက ၎င်းကိုလည်း **وَصَلِّ**
၏လက္ခဏာဟုမှတ်ယူပါ။

∴ - ∴ ဤလက္ခဏာကို **وَقَفَّ مُعَانَقَةً** ဟုခေါ်ပါသည်။ ဤလက္ခဏာရှိ
သောနေရာများတွင် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ဘေးအနား၌ **مَعَ** (သို့)

ٱلْعَمَلُဟုရေးသားထားပါသည်။ ဤလက္ခဏာကို အာယသ်၏အ
 လယ်၌၍သို့ ۞ فَيُۦ ۞ لَا يَبۦ (အမဲစက်သုံးခုကို နှစ်ကြိမ်
 ထပ်၍) ရေးသားထားပါသည်။ ၎င်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေမှာ-
 ဤလက္ခဏာရှိသောနေရာနှစ်ခုအနက်မှ ကြိုက်နှစ်သက်ရာ
 တစ်ခုတွင်ရပ်နား ပြီးနောက်တစ်ခုတွင် ဆက်ဖတ်ပါ။ နှစ်နေရာ
 လုံးတွင်ရပ်နားခြင်း(သို့) နှစ်နေရာလုံးတွင် ဆက်ဖတ်ခြင်းမပြုရပါ။
 ٱلْكَسۦ - س ဤလက္ခဏာရှိသောနေရာ၌ အသက်အောင့်၍ အနည်းငယ်
 ရပ်နားရပေမည်။ သို့သော် အသက်ရှူခြင်းကိုမဖြတ်တောက်ရပါ။
 အသက်ရှူခြင်းကို ဖြတ်တောက်လိုက်မည်ဆိုပါက ٱلْكَسۦ မဖြစ်
 တော့ပါ။ ٱلْفَوۦဖြစ်သွားပေမည်။ ٱلْفَوۦ ဆိုသည်မှာအသက်ရှူခြင်း
 ကိုဖြတ်တောက်၍ (အသက်မအောင့်ပဲ) ရပ်နားခြင်းကိုခေါ်ပါသည်။
 ٱلْكَسۦ နှင့် ٱلْفَوۦတို့တွင် နောက်ထပ်ကွားခြားမှုတစ်ခုမှာ ٱلْكَسۦ
 ၌ရပ်နားသည့်အချိန်သည် ٱلْفَوۦ ၌ရပ်နားသည့် အချိန်ထက်လျော့
 နည်းရမည်။
 ٱلْفَوۦ ဤလက္ခဏာသည် ٱلْكَسۦ အရှည်ဖြစ်သည်။ ဤလက္ခဏာရှိသော
 နေရာတွင် ٱلْفَوۦ၌ရပ်နားသည့်အချိန်ခန့် အသက်အောင့်ကာ
 ရပ်နားရမည်။ သဘောမှာ- ٱلْكَسۦ ထက် အနည်းငယ်ပို၍
 ရပ်နားရမည်။ ဤလက္ခဏာ၌ ٱلْفَوۦ ပြုခြင်းသည်လည်း (အသက်ရှူ
 ခြင်းကို ဖြတ်တောက်၍ ရပ်နားခြင်းသည်လည်း)ပိုင်၏။သို့သော်
 (၆) ٱلْفَوۦပြုခြင်း(အသက်အောင့်၍ရပ်နားခြင်း)သည်သာပို၍ကောင်း၏။

သင်ခန်းစာ (၁၉)

تَسْمِيَةً وَتَعَوُّدٌ

ရွတ်ဆိုခြင်း- **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ** ဆိုသည်မှာ-
ကိုခေါ်၏

ရွတ်ဆိုခြင်းကို **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** ဆိုသည်မှာ **تَسْمِيَةً**
ခေါ်၏။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို အစမပြုမီအလျှင် **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ**
ကိုရွတ်ဆိုခြင်းသည်အရေးကြီးပါသည်။ အကယ်၍ စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်
မှစတင်ရွတ်ဖတ်မည်ဆိုပါက **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**
ကိုပါ ရွတ်ဆိုခြင်း အရေးကြီးပါသည်။ ဤအတိုင်းပင် ကျမ်းမြတ်
ကုရ်အာန်ကိုရွတ်ဖတ်နေစဉ်ကြား၌ စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်ကို အစပြုမည်
ဆိုလျှင်လည်း (ဗိစ်မိလ္လာဟ်) ရွတ်ဖတ်ခြင်း အရေးကြီးပါသည်။
အကယ်၍ စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်၏ အလယ်မှ စတင်ရွတ်ဖတ်မည်ဆိုပါ
က (ဗိစ်မိလ္လာဟ်) ရွတ်ဖတ်ရန် အရေးမကြီးပါ။ သို့သော်ရွတ်ဖတ်
လိုက်ခြင်းသည် ကောင်းမြတ်၏။ (စူရဟ်၏ အလယ်မှ စတင်ရွတ်
ဖတ်သောအခါ ဗိစ်မိလ္လာဟ်ဖတ်ခြင်း အရေးမကြီးသောလည်း
(အအူးဇ)ဖတ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။)

အချုပ်အားဖြင့် ဤနေရာတွင် ပုံစံ(၃)မျိုး ဖြစ်သွားပေသည်။

(၁) စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်၏အစမှ စတင်ရွတ်ဖတ်ခြင်း

(၂) စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်၏ အလယ်မှ စတင်ရွတ်ဖတ်ခြင်း

(၃) ဖတ်နေရင်းကြား၌ စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်ကို အစပြုခြင်း

(၁) စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်၏အစမှ စတင်ရွတ်ဖတ်ခြင်း

စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်၏အစမှ စတင်ရွတ်ဖတ်မည်ဆိုလျှင် အအူးဇုနှင့် ဗိစ်မိလ္လာဟ်နှစ်ခုစလုံးကို ရွတ်ဖတ်ရပေမည်။ ထိုသို့ရွတ်ဖတ်ရာတွင် အအူးဇုနှင့် ဗိစ်မိလ္လာဟ်ကိုစူရဟ်နှင့် **فَصَلِّ (တွဲ၍) وَصَلِّ** (တွဲ၍) ရွတ်ဖတ်တဲ့ပုံစံ(၄) မျိုးရှိပါသည်။ ထိုပုံစံ(၄)မျိုးစလုံးနှင့် ရွတ်ဖတ်ခြင်းပိုင်သည်။ ၎င်းလေး မျိုးမှာ-

၁။ **فَصَلِّ كُلُّ** - အအူးဇု-ဗိစ်မိလ္လာဟ်နှင့်စူရဟ် တို့ကိုတစ်ခုနှင့်တစ်ခုတွဲ၍ ဖတ်ခြင်း။ သဘောမှာ **الرَّحِيمِ** နှင့် **الرَّحِيمِ** နှစ်ခုစလုံးပေါ် **فَوْقَ** ရပ်နား၍ဖတ် ခြင်း။ ဥပမာ- စူရဟ်ဖွာသီဟဟ်၏ အစမှ စတင်ရွတ်ဖတ်သည်ရှိသော်

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣﴾

(ဤပုံစံဖြင့်ရွတ်ဖတ်ခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်)

၂။ **وَصَلِّ كُلُّ** - အအူးဇု-ဗိစ်မိလ္လာဟ်နှင့် စူရဟ်တို့ကိုတစ်ခုနှင့်တစ်ခုတွဲ၍ဖတ်ခြင်း သဘောမှာ အအူးဇုကို ဗိစ်မိလ္လာဟ် နှင့်တွဲပြီး ဗိစ်မိလ္လာဟ်ကို စူရဟ်နှင့် တွဲ၍ဖတ်ခြင်း။ ဥပမာ-

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣﴾

၃။ **فَصَلِّ أَوَّلُ وَصَلِّ ثَانِيُ** အအူးရု ကို ဗိစိမိလ္လာဟ်နှင့် ခွဲပြီး
ဗိစိမိလ္လာဟ်ကို စူရဟ်နှင့်တွဲ၍ဖတ်ခြင်း။ သဘောမှာ- **الرَّحِيمُ** အပေါ်
ဝပ်ကံဖ် ရပ်နားပြီး **الرَّحِيمُ** ကို စူရဟ်နှင့် တွဲ၍ဖတ်ခြင်း။ ဥပမာ-

○ **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ** ۞ **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** ۞
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(ဤ ပုံစံသည်လည်း ပုံစံ(၁)ကဲ့သို့ပင်ကောင်း၏)

၄။ **فَصَلِّ أَوَّلُ وَصَلِّ ثَانِيُ** အအူးရုကို ဗိစိမိလ္လာဟ်နှင့် တွဲပြီး
ဗိစိမိလ္လာဟ် ကိုစူရဟ်နှင့်ခွဲ၍ဖတ်ခြင်း။ သဘောမှာ- **الرَّحِيمُ** ရှိမီးမ၏
ဇေးရ် ကိုထုတ်ဖတ်၍ဗိစိမိလ္လာဟ်နှင့်တွဲပြီး **الرَّحِيمُ** အပေါ်ဝပ်ကံဖ်လုပ်
၍ဖတ်ခြင်း။ ဥပမာ-

○ **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ** ۞ **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** ۞
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(ဤပုံစံသည် ပုံစံ(၂) ထက်ပိုကောင်းသည်)

(၂) စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်၏ အလယ်မှ စတင်ရွတ်ဖတ်ခြင်း

စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်၏အလယ်မှ စတင်ရွတ်ဖတ်မည်ဆိုလျှင် အအူးရု
ဖတ်ခြင်းသည်အရေးကြီးပေသည်။ ဗိစိမိလ္လာဟ်ဖတ်ခြင်းအရေးမကြီးပါ။
သို့သော် ဗိစိမိလ္လာဟ် ဖတ်လိုက်ခြင်းသည် ကောင်းမြတ်၏။

အကယ်၍ ဗိစိမိလ္လာဟ်မဖတ်ပဲအအူးရုသာဖတ်ပြီး အစပြုမည်ဆို
လျှင်ပုံစံ(၂)မျိုးရှိ၏။

၁။ **فَصَلِّ** - အအူးဇုကို အာယသ်တော်နှင့် ခွဲ၍ဖတ်ခြင်း

الرَّجِيمِ ပေါ်ဝပ်ကံဖ်လုပ်၍ဖတ်ခြင်း။

(ဤပုံစံသည်သာအကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။)

၂။ **وَصَلِّ** - အအူးဇုကို အာယသ်တော်နှင့် တွဲ၍ဖတ်ခြင်း

ဤပုံစံနှစ်ခုလုံးနှင့်စတင်ရွတ်ဖတ်ခြင်းသည်ပိုင်၏။ သို့သော် အာယသ် တော်၏အစ၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမတော်တစ်ခုခုရှိမည် ဆိုလျှင် **الرَّجِيمِ** ကိုအာယသ်တော်နှင့် **وَصَلِّ** တွဲ၍ဖတ်ခြင်းသည် မပိုင်ပေ။

(၃) ဖတ်နေရင်းကြား၌ စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်ကို အစပြုခြင်း

ဖတ်နေရင်းကြား၌ စူရဟ်တစ်ပုဒ်ပုဒ်ကို အစပြုမည်ဆိုလျှင်အအူးဇု ဖတ်ရန်မလိုပါ။ ဗိစ်မိလ္လာဟ် ဖတ်ရန်သာအရေးကြီးပါသည်။

ဤနေရာတွင်လည်း **وَصَلِّ**(တွဲ၍ဖတ်ခြင်း)နှင့် **فَصَلِّ** (ခွဲ၍ဖတ်ခြင်း)တို့အရ ပုံစံ(၄)မျိုးရှိပါသည်။ ၄င်း(၄)မျိုးအနက်မှ (၃)မျိုးသာပိုင်ပြီး ကျန်တစ်မျိုးမှာမပိုင်ပေ။

အကျယ်တဝင့်ကို အသင့်ရှေ့အတန်းများတွင် ဖတ်ရပါလိမ့်မည်။

*****

သင်ခန်းစာ(၂၀)

لَحْنٌ

لَحْنٌ ဆိုသည်မှာ - ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို သတ်ဂျ်ဝီးဒ်နည်း ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်၍ဖတ်ခြင်း၊ မှားယွင်းစွာဖတ်ခြင်း ကိုခေါ်၏။

သည်နှစ်မျိုးရှိသည်။

(၁) لَحْنٌ جَلِيٌّ (ထင်ရှားသောအမှား)

(၂) لَحْنٌ خَفِيٌّ (မထင်ရှားသောအမှား)

(၁) لَحْنٌ جَلِيٌّ ထင်ရှားသောအမှားဆိုသည်မှာ အရဗီဘာသာစကားကို အနည်းငယ်မျှနားလည်သောသူများပင် သိရှိနိုင်သောမှားယွင်းမှုများကို ခေါ်၏။ ဤသို့သော မှားယွင်းမှုများ၏ ပုံစံ(၆)မျိုးရှိသည်။ ၎င်းတို့ကို لَحْنٌ جَلِيٌّ ၏ပုံစံ(၆)မျိုးဟု ခေါ်နိုင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ-

၁။ အက္ခရာတစ်ခုကို အခြားအက္ခရာတစ်ခုနှင့် ပြောင်းလဲ၍ဖတ်ခြင်း

ဥပမာ اَلْحَمْدُ ကို اَلْهَمْدُ (هَا - ကို حَا) ဖတ်ခြင်း

اَلْهَمْدُ ကို اَلْهَمْدُ (هَمَزُهُ ကို عَيْنُ) ဖတ်ခြင်း

اَلْهَمْدُ ကို اَلْهَمْدُ (كَافُ ကို قَافُ) ဖတ်ခြင်း

اَلْهَمْدُ ကို اَلْهَمْدُ (سَيْنُ ကို صَادُ) ဖတ်ခြင်း

اَلْهَمْدُ ကို اَلْهَمْدُ (دَالُ ကို ضَادُ) ဖတ်ခြင်း

၂။ အက္ခရာတစ်ခုခုအပိုထည့်ခြင်း။

ဥပမာ - اَلْحَمْدُ ကို اَلْحَمْدُوْ - ဖတ်ခြင်း

اَلْحَمْدُ ကို اَلْحَمْدُ - ဖတ်ခြင်း

၃။ အက္ခရာတစ်ခုခုကို လျှော့၍ဖတ်ခြင်း

ဥပမာ - اَلْحَمْدُ ကို اَلْحَمْدُ - ဖတ်ခြင်း

اَلْحَمْدُ ကို اَلْحَمْدُ - ဖတ်ခြင်း

၄။ ဗေရ်-ဇေရ်-ပေးရှ်တို့အနက်မှ တစ်ခုကို အခြားတစ်ခုနှင့် ပြောင်းလဲ၍
ဖတ်ခြင်း။

ဥပမာ- أَنْعَمْتُ ကို أَنْعَمْتُ ဖတ်ခြင်း
يَوْمُ الدِّينِ ကို يَوْمُ الدِّينِ ဖတ်ခြင်း

၅။ ဗေရ်-ဇေရ်-ပေးရှ်တို့ကိုဂျဇမ်နှင့် ပြောင်း၍ (သို့) ဂျဇမ်ကိုဗေရ်-ဇေရ်-
ပေးရှ်တို့နှင့်ပြောင်း၍ဖတ်ခြင်း။

ဥပမာ- فَعَلَ رَبُّكَ ကို فَعَلَ رَبُّكَ ဖတ်ခြင်း
وَجَعَلْنَا ကို وَجَعَلْنَا ဖတ်ခြင်း
وَجَعَلْنَا ကို وَجَعَلْنَا ဖတ်ခြင်း

၆။ مُسَدِّدٌ (သရှ်ဒီးဒ်ရှိတဲအကွရာ)ကို သရှ်ဒီးဒ်မရှိတဲ အကွရာကဲ့သို့
ဖတ်ခြင်း။ သရှ်ဒီးဒ်မရှိတဲအကွရာကို သရှ်ဒီးဒ်ရှိတဲအကွရာကဲ့သို့
ဖတ်ခြင်း။

ဥပမာ- مُسْتَمِرٌّ ကို مُسْتَمِرٌّ ဖတ်ခြင်း
مُزْدَجَرٌّ ကို مُزْدَجَرٌّ ဖတ်ခြင်း

(အထက်ဖော်ပြပါအမှားအယွင်းများကို جَلِيَّ ဟုခေါ်ပါသည်။)

جَلِيَّ ၏အဓိပ္ပာယ်မှာ - လတ်နေဂျလီ ပုံစံဖြင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်
ကိုရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ နားထောင်ခြင်း၊ နှစ်ခုလုံးသည် ဟရားမ်ဖြစ်သည်။
လတ်နေဂျလီမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် فَرْضٌ عَيْنٌ ဖြစ်သည်။

အချို့နေရာတွင် ထိုကဲ့သို့ ဖတ်ရွတ်ခြင်းဖြင့် နမားဇံပင်ပျက်သွားနိုင်ပါသည်။

(၂) **خَفِيَ** ဆိုသည်မှာ - သတ်ဂျီဝီးဒ် ပညာရှင်များသာသိရှိနိုင်သော မထင်ရှားတဲ့အမှားကိုခေါ်၏။ ထိုမထင်ရှားတဲ့အမှားဆိုသည်မှာ အက္ခရာများကို လှပတင့်တယ်စေသော **صِفَات** များနှင့်ဥပဒေ များကို ဆန့်ကျင်၍ဖတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာ- **أَل** စာလုံး၏လားမ်ကို ၎င်း၏ အလျင်၌ဇပရ်နှင့် ပေး၍တို့၍တဲ့အခါ ပုရ်လုပ်ရမည့်အစားဘာရီးက်လုပ်၍ ဖတ်ခြင်း၊ ဘာရီးက်လုပ်ရမည့်နေရာတွင် ပုရ်လုပ်ခြင်း၊ **أَظْهَرَ** လုပ်ရမည့်နေရာတွင် **أَظْهَرَ** လုပ်ခြင်း၊ **أَخْفَا** လုပ်ရမည့်နေရာတွင် **أَظْهَرَ** လုပ်ခြင်း၊ ဆွဲရမည့်နေရာတွင်မဆွဲခြင်း၊ မဆွဲရမည့်နေရာတွင် ဆွဲခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

လတ်နေကျလီးဟုခေါ်သော မှားယွင်းမှုများမှအပ ကျန်မှားယွင်းမှုများကို လတ်နေခမီးဟုခေါ်ပါသည်။

လတ်နေခမီး၏ အမိန့်မှာ- ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို လတ်နေခမီးပုံစံ ဖြင့်ရွတ်ဖတ်ခြင်းသည် မက္ကရူဟ် ဖြစ်သည်။ ၎င်းကြောင့်နမာဇ် မပျက်ပေ။ သို့သော်လည်း ၎င်းမှ ရှောင်ကျဉ်ခြင်းသည်အရေးကြီးပါသည်။

ကန့်သတ်

Media Smart *Graphic Design & Arabic DTP*

အမှတ် ၂၀၇၊ ၃၇ လမ်း(ထက်)၊ ရန်ကုန်မြို့။